

**Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
w Białej Podlaskiej**
ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 24, 21-500 Biała Podlaska
tel/fax. 83-343-85-37
NIP 537 18 39 366, REGON 002300640
e - mail: mopsbp@wp.pl; [www: www.mops-bialapodlaska.pl](http://www.mops-bialapodlaska.pl)

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W BIAŁEJ PODLASKIEJ
ZA 2017 ROK**

Biała Podlaska, lipiec 2018 rok

Spis treści:

Wstęp	4
I. Zadania	5
II. Kadra – zatrudnienie, podnoszenie kwalifikacji zawodowych	6
III. Struktura dochodów i wydatków	11
1. Dochody	11
2. Wydatki	12
IV. Pomoc społeczna	18
1. Informacje ogólne	18
2. Rodziny objęte pomocą społeczną	18
3. Świadczenia niepieniężne z pomocy społecznej	20
3.1. Schronienie	20
3.2. Dożywianie	21
3.3. Praca socjalna	22
3.4. Usługi opiekuńcze	23
3.5. Sprawienie pogrzebu	24
3.6. Opłacanie składek na ubezpieczenie społeczne	24
3.7. Świadczenia opieki zdrowotnej finansowane ze środków publicznych	24
3.8. Kierowanie do domów pomocy społecznej	24
3.9. Pomoc rzeczowa	25
3.10. Mieszkanie chronione	25
3.11. Specjalistyczne usługi opiekuńcze	26
3.12. Środowiskowy Dom Samopomocy	26
4. Świadczenia pieniężne z pomocy społecznej	27
4.1. Zasiłek stały	27
4.2. Zasiłek okresowy	27
4.3. Zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy	27
4.4. Pomoc cudzoziemcom	28
4.4.1. Cudzoziemcy z pobytem tolerowanym	28
4.4.2. Cudzoziemcy ze statusem uchodźcy lub ochroną uzupełniającą	28
IV. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	28
V. Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności	33
VI. Dodatek mieszkaniowy	34
VII. Zryczałtowany dodatek energetyczny	34
VIII. Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych	35
1. Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych	35
2. Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów	36
3. Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych	36
4. Likwidacja barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych	36
5. Dofinansowanie kosztów działania warsztatów terapii zajęciowej	37
6. Aktywny samorząd	38
IX. Realizacja zadań z zakresu wspierania rodziny	39
1. Rodziny zastępcze	39

2.Pomoc dla osób usamodzielnianych	42
3.Placówki opiekuńczo-wychowawcze.....	44
4.Program asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej.....	45
5.Przygotowanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej	46
6.Promocja rodzicielstwa zastępczego	47
7.Współpraca z innymi podmiotami	47
8.Szkolenia dla rodzin zastępczych.....	47
X. Zadania z zakresu świadczeń rodzinnych i socjalnych	48
1.Zasiłek rodzinny.....	49
2.Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka.....	50
3.Świadczenie rodzicielskie	50
4.Zasiłek pielęgnacyjny	51
5.Świadczenie pielęgnacyjne:	51
6.Specjalny zasiłek opiekuńczy	52
7.Zasiłek dla opiekuna	52
8.Świadczenie z funduszu alimentacyjnego	53
9.Świadczenie wychowawcze	54
XI.Pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów – stypendia i zasiłki szkolne.....	55
XII. Karta Polaka	55
XIII.Kontrole	56
1. Kontrole zewnętrzne	56
2.Kontrole wewnętrzne	56
3.Kontrole przeprowadzone przez MOPS.....	56
XIV.Potrzeby w zakresie pomocy społecznej oraz wspierania rodziny i pieczy zastępczej.....	57

Wstęp

Zgodnie z art. 110 ust. 9 ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej kierownik ośrodka pomocy społecznej składa coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka i przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej, natomiast zgodnie z art. 76 ust. 4 pkt 15 ustawy z 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej przedstawia sprawozdanie z efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. Sprawozdanie niniejsze, ze względu na komplementarny zakres informacji wynikających ze spełnienia obydwu powołanych wyżej obowiązków sprawozdawczych, prezentuje te informacje łącznie.

Głównym celem działania Ośrodka Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej w 2017 roku było ograniczenie marginalizacji osób i rodzin poprzez wspieranie zmierzające do zaspokajania niezbędnych potrzeb i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka, a także zapobieganie i przeciwdziałanie sytuacjom utrudniającym życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem. Wsparcie było w miarę możliwości wczesne i miało charakter profilaktyczny i ochronny.

Wszystkie działania skierowane były na poprawę warunków życia mieszkańców miasta i były spójne z lokalną polityką społeczną i zgodne ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Biała Podlaska na lata 2016 – 2020.

I. Zadania

MOPS działa na podstawie uchwały nr XIII/52/90 Miejskiej Rady Narodowej w Białej Podlaskiej z 28 lutego 1990 r. w sprawie utworzenia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej jest samodzielną jednostką organizacyjną działającą, jako wyodrębniona jednostka budżetowa Gminy Miejskiej Biała Podlaska, będącej miastem na prawach powiatu.

Zgodnie z treścią Statutu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej przyjętego uchwałą Nr XIV/5/16 Rady Miasta Biała Podlaska z dnia 22 stycznia 2016 r. Ośrodek realizuje zadania własne gminy i powiatu Miasta Biała Podlaska oraz zadania zlecone z zakresu administracji rządowej.

Realizowane zadania są określone przez;

- ustawę z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej
- ustawę z 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych
- ustawę z 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
- ustawę z 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych
- ustawę z 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci
- ustawę z 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów
- ustawę z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie
- ustawę z 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”
- ustawę z 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych
- ustawę z 10 kwietnia 1997 r. prawo energetyczne
- ustawę z 7 września 1991 r. o systemie oświaty
- uchwałą Nr 221 Rady Ministrów z 10 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania na lata 2014 – 2020”
- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 25 czerwca 2002 r. w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej realizuje także zadania gminy i powiatu określone uchwałami Rady Miasta Biała Podlaska, wynikające z porozumień i umów zawartych przez miasto Biała Podlaska z innymi podmiotami oraz zadania wyznaczone przez Prezydenta Miasta Biała Podlaska.

Zadania realizują niżej wymienione komórki organizacyjne Ośrodka:

- Dział Pomocy Środowiskowej;
- Dział Świadczeń Rodzinnych i Socjalnych;
- Dział Realizacji Świadczeń i Analiz;
- Dział Opieki nad Rodziną i Dzieckiem;
- samodzielne stanowisko d/s przeciwdziałania negatywnym zjawiskom w środowisku lokalnym;
- Dział Finansowo – Księgowy;
- Dział Administracyjny i Kadr.

Ponadto przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej funkcjonują:

- Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności, powołany Zarządzeniem Prezydenta Miasta Biała Podlaska Nr 8/2002 z 31 lipca 2002 r., któremu MOPS zapewnia obsługę kadrową, administracyjną i finansową – księgową.
- Miejski Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, powołany Zarządzeniem Prezydenta Miasta Biała Podlaska Nr 279/2011 z 12 października 2011 r., – któremu MOPS zapewnia zaplecze lokalowe, a dwóch pracowników spośród kadry Ośrodka pełni obowiązki Przewodniczącego i Sekretarza Zespołu.

Szczegółową strukturę organizacyjną, zasady funkcjonowania oraz podział zadań realizowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej określa regulamin organizacyjny, który w trybie zarządzenia został pozytywnie zaopiniowany przez Prezydenta Miasta Biała Podlaska.

II. Kadra – zatrudnienie, podnoszenie kwalifikacji zawodowych

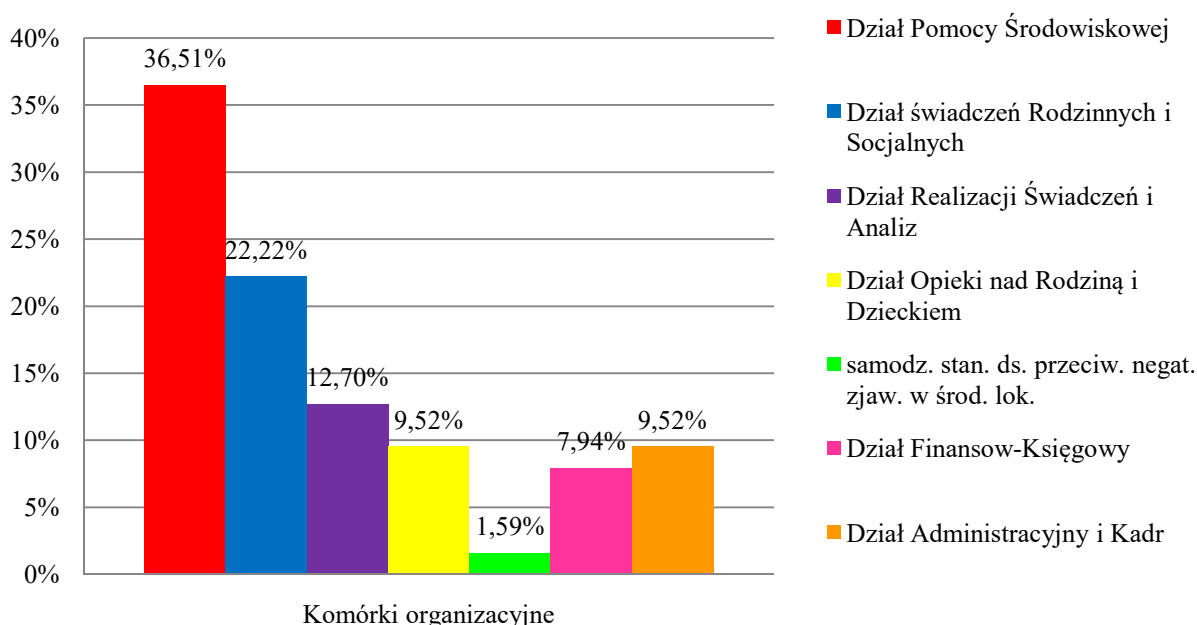
Zatrudnieni w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej pracownicy posiadają status pracownika samorządowego. Są zatrudniani na podstawie umowy o pracę na stanowiskach z grupy stanowisk urzędniczych w tym na kierowniczych stanowiskach urzędniczych, bądź na stanowiskach pomocniczych i obsługi.

Do stanowisk urzędniczych w Ośrodku zalicza się kadre kierowniczą, pracowników działu świadczeń rodzinnych i socjalnych, pracowników księgowości i administracji.

Stanowiska pomocnicze i obsługi dotyczą pracowników zatrudnionych na różnych szczeblach stanowiska pracownika socjalnego, asystenta rodziny, koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej oraz na stanowiskach obsługi.

Stan zatrudnienia na 31 grudnia 2017 r. – to 63 pracowników realizujących zadania służbowe w Ośrodku.

Schemat struktury zatrudnienia pracowników na podstawie umów o pracę, w podziale na komórki organizacyjne w których realizują zadania służbowe

Struktura i stan zatrudnienia w MOPS w roku 2017 przedstawiał się następująco:

- liczba etatów – 67

- liczba zatrudnionych pracowników – 63 osób, w tym:

1. pracownik socjalny – 28 osób, w tym:
  - a) 5 osób, na stanowisku starszego specjalisty pracy socjalnej;
  - b) 5 osób, na stanowisku specjalisty pracy socjalnej / pracy z rodziną;
  - c) 15 osób, na stanowisku starszego pracownika socjalnego;
  - d) 3 osoby, na stanowisku pracownika socjalnego,
2. asystent rodziny – 3 osoby,
3. koordynator rodzinnej pieczy zastępczej – 3 osoby,
4. kadra kierownicza – 6 osób,
5. administracja – 21 osób,
6. obsługa – 2 osoby.

Ponadto, w roku 2017 celem realizacji zadań w Powiatowym Zespole do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności, MOPS na mocy umów o pracę zatrudniał tam 4 pracowników w pełnym wymiarze czasu pracy. Zatrudnionym pracownikom powierzono zadania służbowe na stanowiskach:

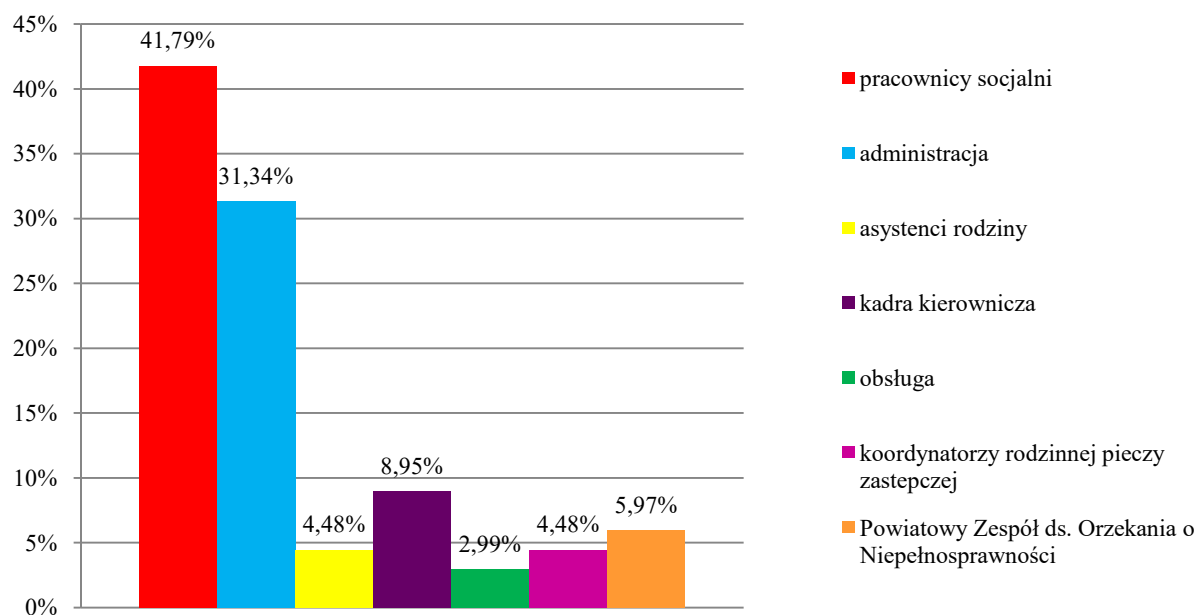
- przewodnicząca PZOoN,
- sekretarz PZOoN,

- pedagog,
- pracownik socjalny.

W roku 2017 zakres zadań realizowanych przez pracowników Zespołu został znacznie rozbudowany, co spowodowało konieczność skorzystania ze wsparcia ze strony stażystów pozyskanych z PUP Biała Podlaska oraz z Centrum Integracji Społecznej Biała Podlaska.

Celem zapewnienia specjalistycznej obsady Składowi Orzekającym PZOoN w oparciu o umowy cywilno-prawne nawiązano współpracę z szeregiem specjalistów.

Schemat struktury zatrudnienia pracowników na podstawie umów o pracę, w podziale na rodzaje stanowisk

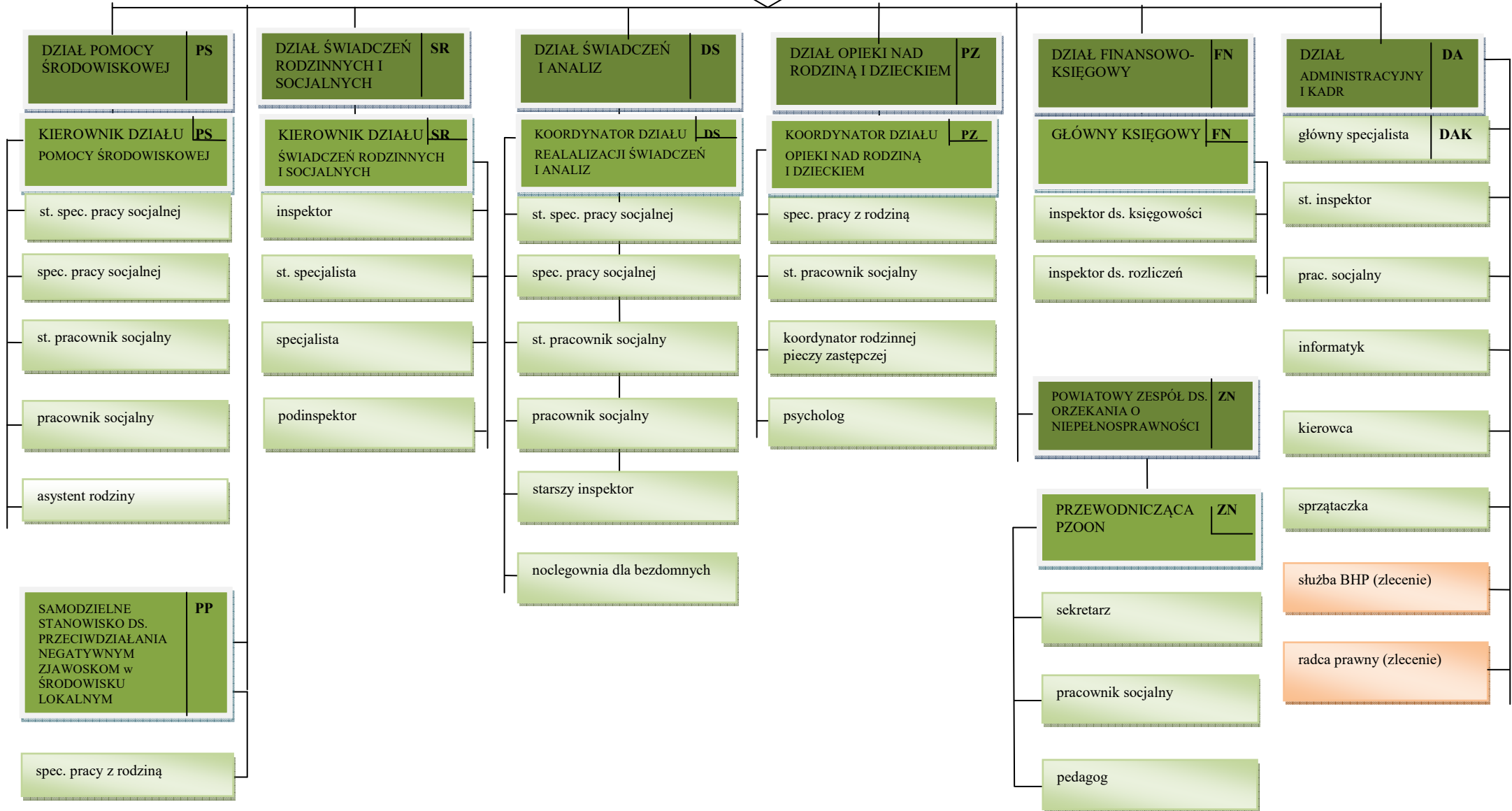
Zatrudnienie w podziale na płeć kształtowało się następująco:

- 58 kobiet – co stanowi 86,57 % ogólnej liczby zatrudnionych,
- 9 mężczyzn – co stanowi 13,43 % ogólnej liczby zatrudnionych.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w roku 2017 w ramach umów cywilno – prawnych był związany umowami zlecenia na:

- obsługę Noclegowni/Ogrzewalni dla bezdomnych - 2 umowy (w okresie zimy 3 umowy),
- obsługę służby bhp – 1 umowa,
- obsługę prawną – 1 umowa,
- obsługę psychologa w pieczy zastępczej – 1 umowa,
- obsługę specjalistyczną składów orzekających – 23 umowy.

DYREKTOR MOPS

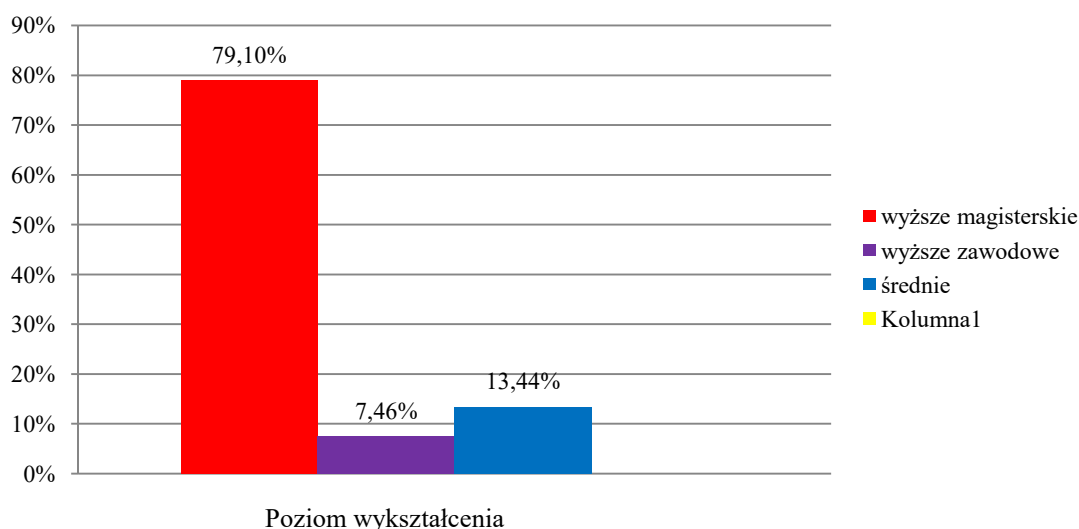

Wszyscy zatrudnieni w MOPS pracownicy spełniają wymogi kwalifikacyjne określone ustawą o pracownikach samorządowych, ustawą o pomocy społecznej oraz ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Według stanu na 31 grudnia 2017 r. poziom wykształcenia kadry MOPS kształtował się następująco:

- a) wykształcenie wyższe magisterskie – 53 osoby, w tym:
  - 15 osób dodatkowo wykształcenie podyplomowe;
  - 12 osób dodatkowo specjalizacja w zawodzie pracownika socjalnego;
- b) wyższe zawodowe – 5 osób;
  - dodatkowo wykształcenie podyplomowe – 1 osoba
- c) średnie – 9 osób, w tym:
  - 4 osoby dodatkowo specjalizacja w zawodzie pracownika socjalnego.

Schemat struktury zatrudnienia pracowników na podstawie umów o pracę, w podziale na poziom wykształcenia

Stawiane pracownikom merytorycznym wymagania ustawowe w zakresie posiadania kwalifikacji są ściśle przestrzegane.

Pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej mają możliwość uczestnictwa w działaniach poszerzających i doskonalących wiedzę zawodową. Pracownikom zatrudnionym w Ośrodku, tak na stanowiskach urzędniczych, jak i pomocniczych stwarza się warunki do podnoszenia kwalifikacji zawodowych i doskonalenia warsztatu pracy, co przyczynia się do wzrostu efektywności pracy oraz usprawnia sposoby radzenia sobie z nowymi sytuacjami czy wyzwaniami zawodowymi.

W roku 2017 – 5 pracowników Działu Pomocy Środowiskowej uzyskało dyplom specjalizacji zawodowej II stopnia, a 4 pracowników tego działu uzyskało tytuł I stopnia specjalizacji zawodowej. Udział w szkoleniu wymagał wiele determinacji gdyż zajęcia odbywały się w systemie weekendowym w Kielcach bądź Busku Zdrój.

Pracownicy PZds.OoN uczestniczyli z sukcesem w szkoleniach zakończonych egzaminem uzyskując na kolejny okres uprawnienia do orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności w zakresie specjalności – pedagog, psycholog, doradca zawodowy, pracownik socjalny.

Pracownicy MOPS doskonalili swój warsztat pracy uczestnicząc w szeregu kursów, szkoleń, konferencji, seminariów i warsztatów podnoszących kwalifikacje i umiejętności zawodowe.

Pracownicy pomocniczy, pracownicy socjalni, asystenci rodziny, koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej brali udział doskonaleniu zawodowym z zakresu:

1. Rozpoznawanie zachowań narkotykowych, pomoc przedmedyczna dla osób pod wpływem narkotyków – 4 osoby
2. Narkotyki i dopalacze – zjawisko, wielowymiarowe, zagrożenia, profilaktyka na poziomie szkolnym i środowiska – 13 pracowników
3. Aktywny Samorząd – realizacja programu – 1 pracownik
4. Praca z klientem z trudnymi zachowaniami – 3 pracowników

5. Wspieranie kompetencji społecznych wychowanków instytucjonalnej i rodzinnej pieczy zastępczej – 2 pracowników
6. Ustawa „Za życiem” – zarys prawny – 5 pracowników
7. Zaburzenia psychiczne a używanie środków psychoaktywnych – 1 pracownik
8. Dokumentacja i narzędzia dla osób i instytucji realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie – 3 pracowników
9. Prawo w praktyce – wybrane zagadnienia z zakresu rodziny i dziecka – 2 pracowników
10. Asystent rodziny – metodyka, uprawnienia i dokumentowanie pracy z rodziną, w tym tworzenie planu pomocy – 3 pracowników
11. Diagnoza rodziny w kontekście działań interwencyjnych, nadzorczych i opiniodawczych – 3 pracowników
12. Zachowania autodestrukcyjne młodzieży, samookaleczenie, zachowania suicydalne, zaburzenia odżywiania – symptomy i ewentualne rozwiązania – 3 pracowników
13. Interwencja psychologiczna i prawna w przypadku krzywdzenia dzieci – 2 pracowników
14. Obsługa bankowości elektronicznej – 4 pracowników

Kadra kierownicza Ośrodka podnosiła swoje kompetencje zawodowe uczestnicząc w spotkaniach szkoleniowych z zakresu:

1. Ochrona danych osobowych – OPS, PCPR – 1 osoba
2. Rozpoznawanie zachowań narkotykowych, pomoc przedmedyczna dla osób pod wpływem narkotyków – 3 osoby
3. Rola samorządów w kształtowaniu polityki senioralnej – 1 osoba
4. Narkotyki i dopalacze – zjawisko, wielowymiarowe, zagrożenia, profilaktyka na poziomie szkolnym i środowiska – 1 osoba
5. Interdyscyplinarność jako znaczący element oddziaływania w procesie powrotu do równowagi rodziny z problemem przemocy – 1 osoba
6. Aktywny Samorząd – realizacja programu – 1 osoba
7. Medyczne aspekty uzależnienia alkoholu – 1 osoba
8. KPA w OPS – aktualne problemy – 1 osoba
9. Kontrola zarządcza – 2 osoby
10. Prawo w praktyce – wybrane zagadnienia z zakresu rodziny i dziecka – 3 osoby
11. Ustawa o pomocy społecznej – aktualne problemy – 2 osoby
12. Obsługa bankowości elektronicznej – 3 osoby

Pracownicy administracyjni nabywali i doskonalili swoje umiejętności zawodowe w zakresie:

1. Ochrona danych osobowych – OPS, PCPR – 1 pracownik
2. Jednorazowe świadczenie na podstawie ustawy „Za życiem” – 1 pracownik
3. Fundusz alimentacyjny 2017 – 3 pracowników
4. KPA w OPS – aktualne problemy – 2 pracowników
5. Czynności kancelaryjne oraz archiwizacja akt – 1 pracownik
6. Świadczenia rodzinne – nowelizacja – 2 pracowników
7. Księgowość w OPS – 1 pracownik
8. Realizacja ustawy o świadczeniach rodzinnych – 2 pracowników
9. Lista płac a pułapki w naliczaniu – 1 pracownik
10. Obsługa nowego systemu EPUAP 2 – 2 pracowników
11. Akta osobowe w świetle nowelizacji k.p. – 1 pracownik
12. Obsługa bankowości elektronicznej – 10 pracowników

W grudniu 2017 r. pracownicy socjalni, asystenci rodziny i koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej Ośrodka brali czynny udział w zorganizowanym w siedzibie MOPS cyklu spotkań warsztatowych, superwizyjnych, z trenerem personalnym. Warsztaty miały na celu rozwój zawodowy 20 pracowników – służący utrzymaniu wysokiego poziomu świadczonych usług, wzmocnienie ich kompetencji, poszukiwanie źródeł ewentualnych trudności w codziennej pracy z klientem, określanie sposobów ich pokonywania.

Ponadto pracownicy podnosili swoje kwalifikacje we własnym zakresie.

3 pracowników Działu Opieki nad Rodziną i Dzieckiem uzyskało dyplomy ukończenia studiów podyplomowych.

III. Struktura dochodów i wydatków

1. Dochody

W 2017 roku dochody Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej wyniosły 1.313.949,27 zł. W porównaniu z rokiem ubiegłym, kiedy to dochody wyniosły 1.032.384,94 zł, nastąpił wzrost wykonanych dochodów o 27,27 %.

Wzrost wykonanych dochodów wynikał przede wszystkim ze wzrostu:

- częściowej odpłatności zobowiązanych rodzin za pobyt członków rodzin w domach pomocy społecznej,
- nieplanowanych zwrotów wydatków i odszkodowań,
- wyegzekwowanych nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych,
- niewystępujących w 2016 r. zwrotów nienależnie pobranych świadczeń wychowawczych,
- wyegzekwowanych należności od dłużnika alimentacyjnego w wysokości wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego i zaliczki alimentacyjnej.

W okresie sprawozdawczym wobec zalegających świadczeniobiorców i dłużników wystawiono 37 upomnień oraz 22 tytuły wykonawcze.

Dochody uzyskane wg realizowanych zadań	2016 r.	2017r.	% zmian wykonania 2017/2016
	Wykonanie	Wykonanie	
Zadania własne	191 337,21	251 163,78	131,27%
Zadania własne - rządowe (dochody LUW)	55 753,30	111 920,48	200,74%
Zadania zlecone dochody LUW)	785 294,43	950 865,01	121,08%
Razem	1 032 384,94	1 313 949,27	127,27%

Dochody MOPS uzyskane wg źródeł pozyskania

Dochody MOPS Biała Podlaska w 2017 r. uzyskane w ramach realizacji zadań własnych pochodziły z następujących tytułów:

- wpłat kosztów upomnień, które wystawiono osobom zobowiązanym do zwrotu odpłatności na kwotę 20,40 zł,
- częściowej odpłatności za utrzymanie dziecka w zakładzie opiekuńczo – leczniczym na kwotę 13.615,52 zł,
- częściowej odpłatności zobowiązanych rodzin za pobyt członków rodzin w domach pomocy społecznej na kwotę 135.262,96 zł,
- zwrotów nienależnie pobranych świadczeń pieniężnych i odsetek od nieterminowo regulowanych należności na kwotę 5.285,90 zł,
- odsetek od środków na rachunkach bankowych na kwotę 12.981,84 zł,
- odpłatności za usługi opiekuńcze na kwotę 6.512,11 zł,
- wynagrodzenia płatnika ZUS i Urzędu Skarbowego na kwotę 959,07 zł,
- zwrotu wydatków z Powiatowego Urzędu Pracy na wynagrodzenia pracownika na kwotę 5.845,32 zł,
- zwrotu wydatków z firmy budowlanej montującej windę osobom niepełnosprawnym na kwotę 391,33 zł,
- odszkodowania z Towarzystwa Ubezpieczeniowego na kwotę 9.646,00 zł,
- częściowej odpłatności za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych na kwotę 610,64 zł,
- odpłatności za korzystanie ze specjalistycznych usług transportowych na kwotę 13.510,00 zł,
- częściowej odpłatności za pobyt w mieszkaniu chronionym na kwotę 1.726,40 zł,

- wpływów za obsługę zadań finansowanych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na kwotę 44.796,29 zł.

Dochody MOPS Biała Podlaska w 2017 r. uzyskane w ramach realizacji zadań własnych - rządowych realizowanych w latach ubiegłych jako zadania z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone jednostkom samorządu terytorialnego ustawami pochodziły z następujących tytułów:

- zwrotu pobranych w latach ubiegłych zasiłków rodzinnych i należności wyegzekwowanych na poczet świadczeń z funduszu alimentacyjnego na kwotę 90.328,86 zł,
- zwrotu nadpłaconych w latach ubiegłych zasiłków i świadczeń nienależnie pobranych na kwotę 414,91 zł,
- zwrotu pobranych w latach ubiegłych zasiłków wychowawczych na kwotę 21.176,71 zł.

Dochody MOPS Biała Podlaska w 2017 r. związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami pochodziły z następujących tytułów:

- zwrotów wypłaconych świadczeń wyegzekwowane od dłużnika alimentacyjnego w wysokości wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego na kwotę 554.505,30 zł,
- należności wyegzekwowane od dłużnika alimentacyjnego w wysokości wypłaconej zaliczki alimentacyjnej na kwotę 61.936,19 zł,
- częściowej odpłatności osób korzystających ze specjalistycznych usług opiekuńczych na kwotę 37.348,16 zł,
- odpłatności za wydanie legitymacji i karty parkingowej na kwotę 5.523,00 zł,
- odsetek od nieterminowo regulowanych należności na kwotę 291.172,03 zł,
- wpłat kosztów upomnień, które wystawiono osobom zobowiązanym do zwrotu odpłatności na kwotę 380,33 zł.

2. Wydatki

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej w 2017 roku realizował zadania gminy i powiatu z podziałem na:

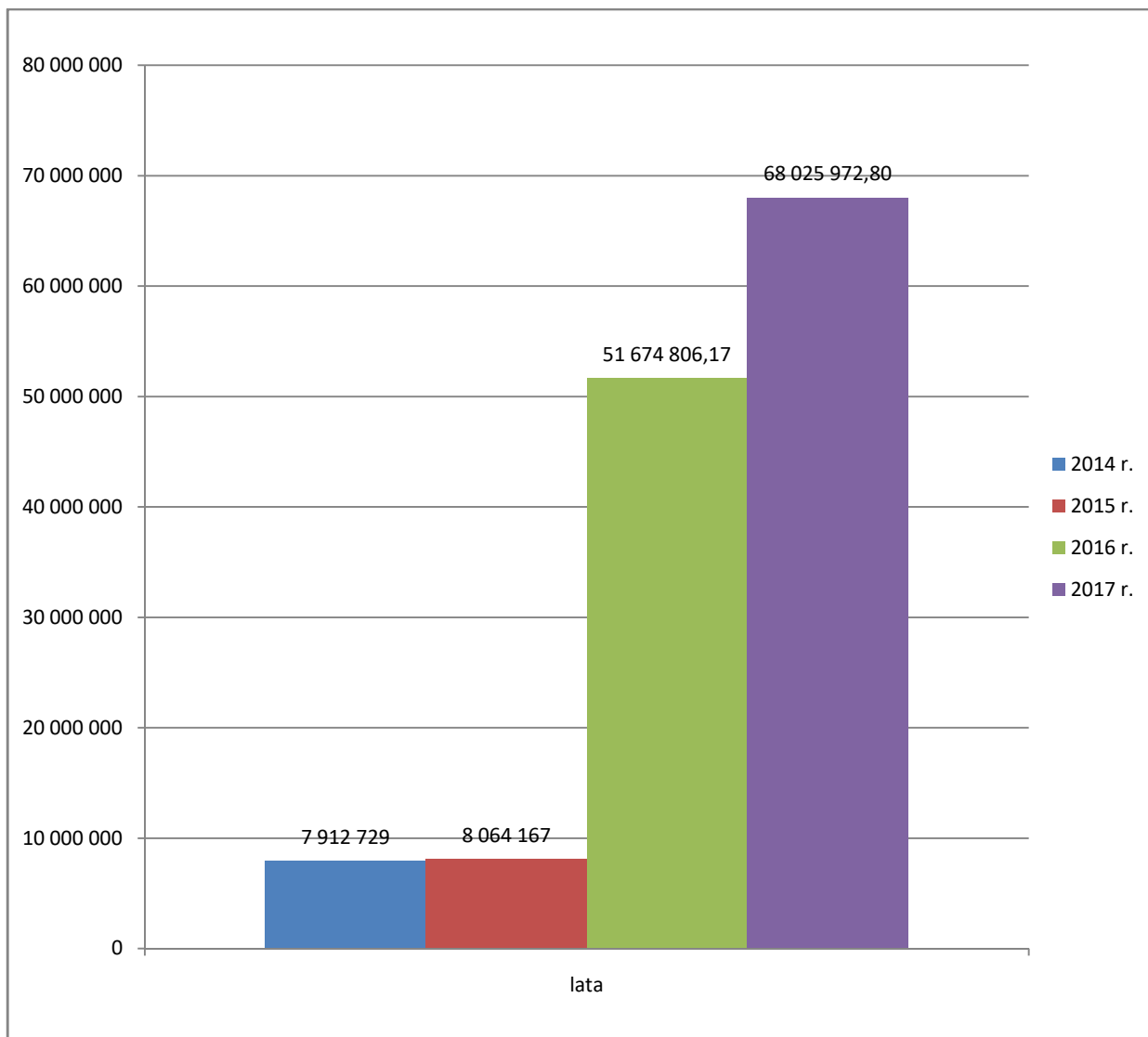
- zadania własne,
- zadania własne – rządowe,
- zadania zlecone z zakresu administracji rządowej i inne zadania zlecone,
- zadania powierzone przez jednostki samorządu terytorialnego
- zadania na podstawie porozumień z organami administracji rządowej.

Środki finansowe na realizację zadań w 2017 r. pochodziły z:

- środków własnych Miasta Biała Podlaska,
- środków własnych innych jednostek samorządu terytorialnego,
- dochodów własnych – rządowych realizowanych w latach ubiegłych jako zadania z zakresu administracji rządowej,
- Funduszu Pracy,
- budżetu państwa jako dotacje celowe.

Wydatki w 2017 r. wynosiły 71.939.525,95 zł, z tego:

- wydatki budżetowe w ramach planu finansowego wyniosły ogółem 70.140.600,80 zł, z tego:
  - a) 68.025.972,80 zł (96,99%) to wydatki bezpośrednio ponoszone przez MOPS w Białej Podlaskiej,
  - b) 2.114.628,00 zł (3,01%) to wydatki ponoszone przez Urząd Miasta w Białej Podlaskiej, a nadzorowane merytorycznie przez MOPS w Białej Podlaskiej.
- wydatki poza planem finansowym – na zadania z PFRON wyniosły 1.798.925,15 zł, w tym wydatki na Program „Aktywny Samorząd” – 74.615,06 zł.

Budżet Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w 2017 roku

Wydatki ze względu na zakres finansowania zadania objęte planem finansowym:

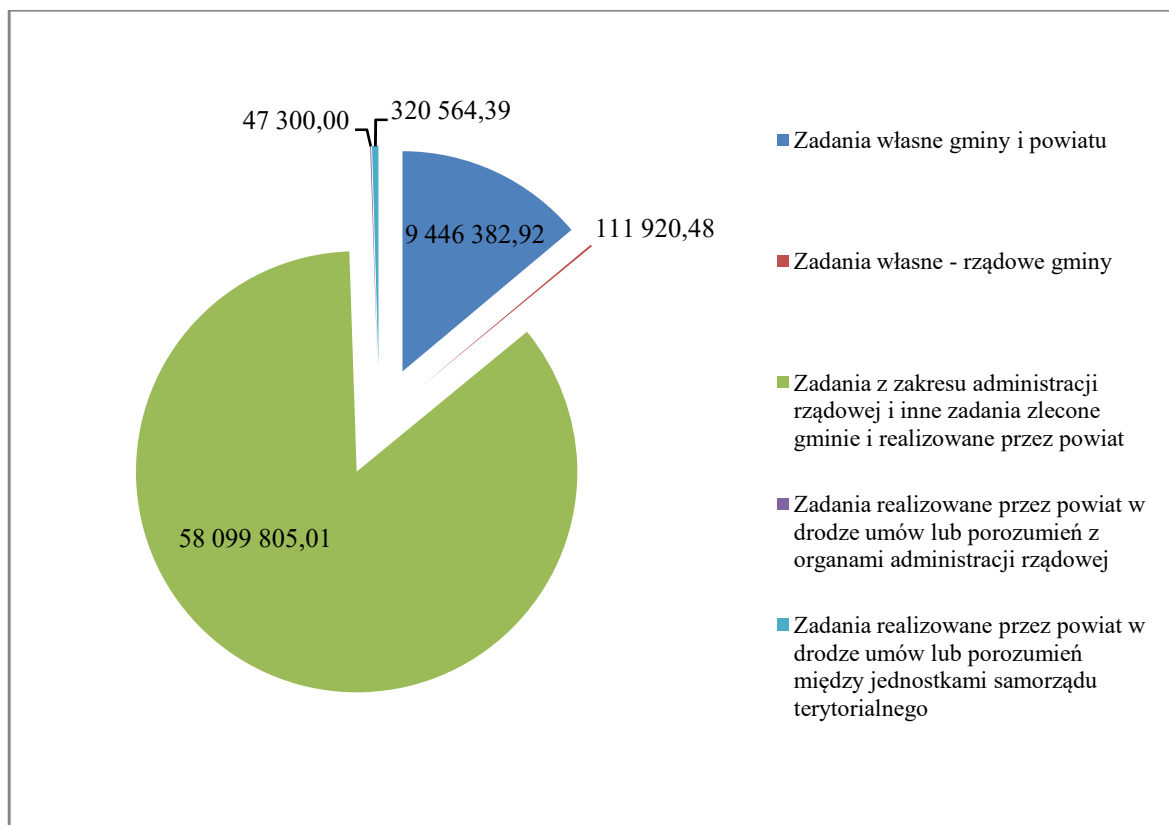
L.p.	Wyszczególnienie finansowania zadań	Wydatek w 2017 r.	% udziału ogółem
1. Zadania realizowane przez MOPS			
1.1.	Środki własne Miasta Biała Podlaska, w tym:	6 865 058,94	9,79
	1) zadania własne gminy i powiatu	6 753 138,46	9,63
	2) zadania własne rządowe gminy i powiatu	111 920,48	0,16
1.2.	Dotacje celowe z budżetu państwa, w tym:	60 752 999,72	86,62
	1) zadania własne gminy i powiatu	2 653 194,71	3,78
	2) zadania z zakresu administracji rządowej i inne zadania zlecone gminie i realizowane przez powiat	58 099 805,01	82,83
1.3.	Środki z Funduszu Pracy, w tym:	40 049,75	0,06

	1) zadania własne gminy	40 049,75	0,06
1.4.	Dotacje celowe z budżetu organu administracji rządowej, w tym:	47 300,00	0,07
	1) zadania realizowane przez powiat w drodze umów lub porozumień z organami administracji rządowej	47 300,00	0,07
1.5.	Dotacje celowe z budżetu jednostek samorządu terytorialnego, w tym:	320 564,39	0,46
	1) zadania realizowane przez powiat w drodze umów lub porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego	320 564,39	0,46
RAZEM		68 025 972,80	96,99
2. Zadania nadzorowane merytorycznie przez MOPS			
2.1.	Środki własne Miasta Biała Podlaska, w tym:	1 379 768,50	1,97
	1) zadania własne gminy i powiatu	1 379 768,50	1,97
2.2.	Dotacje celowe z budżetu państwa, w tym:	690 426,00	0,98
	1) zadania z zakresu administracji rządowej i inne zadania zlecone gminie	690 426,00	0,98
2.3.	Dotacje celowe z budżetu jednostek samorządu terytorialnego, w tym:	44 433,50	0,06
	1) zadania realizowane przez powiat w drodze umów lub porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego	44 433,50	0,06
RAZEM		2 114 628,00	3,01
OGÓLEM		70 140 600,80	100,00

W roku 2017 wydatki Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej objęte planem finansowym na poszczególne formy wsparcia wyniosły 68.025.972,80 zł, co stanowiło wzrost o 31,64% wykonanych wydatków 2016 roku. Wzrost wydatków o kwotę 16.351.166,63 zł, wynikał ze wzrostu wydatków na następujące zadania:

- a) zadania z zakresu administracji rządowej i inne zadania zlecone gminie i realizowane przez powiat, finansowane z budżetu państwa jako dotacje celowe o kwotę 15.332.179,53 zł z przeznaczeniem przede wszystkim na świadczenia wychowawcze, świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego,
- b) zadania własne gminy i powiatu, finansowane ze środków własnych Miasta Biała Podlaska o kwotę 323.639,92 zł z przeznaczeniem na dodatki mieszkaniowe,
- c) zadania własne – rządowe gminy i powiatu, realizowane w latach ubiegłych jako zadania z zakresu administracji rządowej o kwotę 56.167,18 zł tytułem zwrotu pobranych w latach ubiegłych zasiłków rodzinnych i wychowawczych oraz należności wyegzekwowanych na poczet świadczeń z funduszu alimentacyjnego, oraz realizacji nowych zadań tj.:
- d) zadania realizowanego przez powiat na podstawie porozumienia z organem administracji rządowej – finansowanego z budżetu państwa w wysokości 47.300,00 zł z przeznaczeniem na Program Osłonowy „Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie”.
- e) zadania z zakresu administracji rządowej i inne zadania zlecone gminie i realizowane przez powiat, finansowane z budżetu państwa jako dotacje celowe w wysokości 591.880,00 zł z przeznaczeniem na świadczenia „Za życiem”, świadczenia osobom posiadającym Kartę Polaka oraz programy korekcyjno – edukacyjne dla sprawców przemocy w rodzinie.

Zadania realizowane przez MOPS w 2017 roku

Wydatki MOPS w latach 2016 – 2017 z podziałem na realizowane zadania

L.p.	Wyszczególnienie realizowanych zadań	Wydatek w 2016 r.	Wydatek w 2017 r.	wzrost/ spadek	% udziału ogółem
1.	Zadania własne gminy i powiatu	9 122 743,43	9 446 382,92	323 639,49	13,89
2.	Zadania własne – rządowe gminy i powiatu	55 753,30	111 920,48	56 167,18	0,16
3.	Zadania z zakresu administracji rządowej i inne zadania zlecone gminie i realizowane przez powiat	42 163 728,63	58 099 805,01	15 936 076,38	85,41
4.	Zadania realizowane przez powiat w drodze umów lub porozumień z organami administracji rządowej	0,00	47 300,00	47 300,00	0,07
5.	Zadania realizowane przez powiat w drodze umów lub porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego	332 580,81	320 564,39	-12 016,42	0,47
RAZEM		51 674 806,17	68 025 972,80	16 351 166,63	100,00

Wydatki realizowane przez MOPS w 2017 roku z podziałem na formy wsparcia

L.p.	Forma wsparcia	Wydatek w 2017 r.	% udziału ogółem
1.	Utrzymanie noclegowni , mieszkania chronionego i budynku przeznaczonego na rodzinny dom dziecka	48 318,26	0,07
2.	Funkcjonowanie i programy Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Rodzinie	68 524,76	0,10
3.	Świadczenia rodzinom i dzieciom cudzoziemców	108 248,06	0,16
4.	rozliczenia z lat ubiegłych – nienależnie pobrane świadczenia w latach ubiegłych z dotacji wojewody lubelskiego	111 920,48	0,16
5.	Ubezpieczenie zdrowotne świadczeniobiorców (w tym wydatki ponoszone na wydanie decyzji)	161 633,96	0,24
6.	Wydatki na asystentów rodzin oraz koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej	221 141,97	0,33
7.	Opieka rodzinna w rodzinach zastępczych (wynagrodzenia)	221 517,80	0,33
8.	Usługi dostępu do sieci e-Miasto 2000 rodzin	259 997,40	0,38
9.	Funkcjonowanie Powiatowego Zespołu d/s Orzekania o Niepełnosprawności	316 382,51	0,47
10.	Pomoc państwa w zakresie dożywiania	323 028,14	0,47
11.	Specjalistyczne usługi opiekuńcze z pomocy społecznej	351 300,00	0,52
12.	Dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego na dzieci w rodzinach zastępczych i ich obsługa	433 196,94	0,64
13.	Pomoc materialna dla uczniów	503 370,60	0,74
14.	Świadczenia osobom posiadającym Kartę Polaka i ich obsługa	548 142,00	0,81
15.	Ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego świadczeniobiorców	573 644,57	0,84

16.	Świadczenia i usługi rodzinom zastępczym	989 841,69	1,46
17.	Pobyty mieszkańców miasta w domach pomocy społecznej i zakładzie opiekuńczo – leczniczym	1 115 956,95	1,64
18.	Świadczenia i usługi z ustawy o pomocy społecznej – zasiłki okresowe, celowe, stałe, pomoc w naturze i sprawienie pogrzebu	1 454 282,65	2,14
19.	Dodatki mieszkaniowe i energetyczne	1 858 642,73	2,73
20.	Funkcjonowanie i utrzymanie MOPS	2 594 618,47	3,81
21.	Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego, świadczenia "Za życiem" i ich obsługa	17 955 780,41	26,40
22.	Świadczenia wychowawcze i ich obsługa	37 806 482,45	55,58
RAZEM		68 025 972,80	100,00

Wydatki ponoszone z budżetu Miasta Białą Podlaska w 2017 roku merytorycznie nadzorowane przez MOPS

L.p.	dział-rozdział	Wyszczególnienie zadania	Wydatek w 2017 r.
1.	852-85203	Ośrodki wsparcia – Środowiskowy Dom Samopomocy	690 426,00
2.	852-85228	Usługi opiekuńcze	264 995,70
3.	853-85311	Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	127 588,00
4.	855-85508	Rodziny zastępcze	111 598,19
5.	855-85510	Placówki opiekuńczo-wychowawcze	920 020,11
RAZEM			2 114 628,00

Wydatki merytorycznie nadzorowane i rozliczone przez MOPS, a ponoszone przez Urząd Miasta Białą Podlaska w 2017 r. wyniosły 2.114.628,00 zł, natomiast w 2016 r. rozliczono 1.960.518,56 zł. Wzrost wydatków o kwotę 154.109,44 zł (7,86%) wynikał przede wszystkim ze wzrostu dotacji na:

- usługi opiekuńcze o kwotę 93.145,70 zł, gdzie znacznie wzrosła w 2017 r. stawka za 1 godzinę usługi: z 12,50 zł do kwoty 17,45 zł. Ponadto wielu osobom zachodziła potrzeba zwiększenia zakresu świadczonych usług opiekuńczych ze względu na pogarszający się stan zdrowia oraz 2 osobom zorganizowano usługi opiekuńcze w dni wolne od pracy oraz niedziele i święta płatne dwukrotnie.
- placówki opiekuńczo-wychowawcze o kwotę 76.722,46 zł, gdzie w 2017 r. umieszczono 8 dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie powiatu białskiego. Średni miesięczny koszt utrzymania dziecka wyniósł 3.917 zł.

IV. Pomoc społeczna

1. Informacje ogólne

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej pełni zarówno funkcję ośrodka pomocy społecznej, jak i powiatowego centrum pomocy rodzinie.

W związku z tym realizuje zadania wynikające z:

- ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
- ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Celem działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej jest:

- pomoc rodzinom i osobom w przewyciężaniu trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie same pokonać;
- przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu;
- wsparcie rodzin we właściwym wypełnianiu ich funkcji i zadań;
- pomoc osobom niepełnosprawnym;
- pomoc dzieciom pozbawionym opieki i wychowania.

Pomoc społeczna polega w szczególności na:

- przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń;
- pracy socjalnej;
- prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej;
- analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z zakresu pomocy społecznej;
- realizacji zadań wynikających z rozpoznanych potrzeb społecznych;
- rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Przyznawanie świadczeń z pomocy społecznej następuje w formie decyzji administracyjnej. Wyjątek stanowią: udzielenie świadczenia w postaci interwencji kryzysowej, pracy socjalnej, poradnictwa, uczestnictwa w zajęciach klubu samopomocy, skierowania do noclegowni bądź ogrzewalni, a także przyznawanie biletu kredytowanego.

Podstawą do wydania decyzji administracyjnej jest wywiad środowiskowy wraz z niezbędną dokumentacją.

W 2017 r. wydano 3059 decyzji administracyjnych z zakresu pomocy społecznej oraz wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

Od decyzji wydawanych przez MOPS przysługuje odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Białej Podlaskiej za pośrednictwem dyrektora Ośrodka.

W 2017 r. do Samorządowego Kolegium Odwoławczego przekazano 10 odwołań od decyzji wydanych z zakresu pomocy społecznej.

2. Rodziny objęte pomocą społeczną

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej przysługuje:

- osobom posiadającym obywatelstwo polskie mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- cudzoziemcom mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony;
- cudzoziemcom w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej;
- cudzoziemcom na podstawie zgody na pobyt tolerowany;
- obywatelom państw członkowskich Unii Europejskiej, państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu posiadającym prawo pobytu lub prawo stałego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Pomoc społeczna udzielana jest ze względu na trudne sytuacje życiowe. Art. 7 ustawy o pomocy społecznej wymienia najczęstsze powody ich powstawania:

- ubóstwo;
- sieroctwo;
- bezdomność;
- bezrobocie;
- niepełnosprawność;
- długotrwała lub ciężka choroba;

- przemoc w rodzinie;
- potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi;
- potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności;
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych;
- trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą;
- trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
- alkoholizm lub narkomania;
- zdarzenie losowe i sytuacja kryzysowa;
- klęska żywiołowa lub ekologiczna.

Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, zgodnie z art. 8 ustawy o pomocy społecznej przysługuje osobom i rodzinom, których miesięczny dochód nie przekracza ustawowego kryterium dochodowego, które od października 2015 r. wynosi:

- dla osoby samotnie gospodarującej – **634,00 zł** ;
- dla gospodarstw domowych wieloosobowych – **514,00 zł** na osobę w rodzinie,

przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z powodów (przesłanki dysfunkcyjnej) określonych w ustawie o pomocy społecznej.

W 2017 r. świadczeniami z pomocy społecznej objęto **1028 rodzin**, liczących **2511 osób**, co stanowi 4,33% ogólnej liczby mieszkańców Białej Podlaskiej.

Liczba rodzin oraz osób występujących w tych rodzinach, korzystających z pomocy społecznej w latach 2016 i 2017, z podziałem na występujące problemy.

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin		Liczba osób w tych rodzinach	
	2016 r.	2017 r.	2016 r.	2017 r.
Ubóstwo	794	662	2021	1586
Sieroctwo	12	10	39	39
Bezdomność	44	41	44	41
Potrzeba ochrony macierzyństwa	189	135	928	639
Bezrobocie	608	507	1699	1331
Niepełnosprawność	425	411	1017	936
Długotrwała lub ciężka choroba	190	196	386	384
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	196	141	651	441
Przemoc w rodzinie	22	21	92	56
Alkoholizm	242	218	464	386
Narkomania	11	12	17	27
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	28	20	49	38
Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą	2	8	4	19
Zdarzenie losowe	1	0	1	0
Sytuacja kryzysowa	1	0	3	0

Do głównych przyczyn powstania trudnych sytuacji wymagających interwencji pracowników socjalnych, a tym samym konieczności udzielenia pomocy, zaliczyć należy od lat ubóstwo wynikające głównie z bezrobocia, oraz niepełnosprawność.

Niedostateczna ilość miejsc pracy, niski poziom kwalifikacji i wykształcenia oraz uzależnienia, decydują o wysokiej liczbie osób pozostających bez pracy, a tym samym wymagających wsparcia.

W rodzinach występuje jednocześnie kilka powodów korzystania z pomocy społecznej.

Strukturę rodzin korzystających w 2017 r. z pomocy MOPS przedstawia poniższa tabela.

WYSZCZEGÓLNIENIE	LICZBA RODZIN OGÓŁEM	LICZBA OSÓB W RODZINACH
RODZINY OGÓŁEM	1028	2511
o liczbie osób	424	424
1		
2	187	374
3	160	480
4	132	528
5	82	410
6 i więcej	43	295
w tym (z wiersza 1) rodziny z dziećmi ogółem	401	1595
o liczbie dzieci	153	462
1		
2	146	573
3	67	322
4	22	131
5	7	50
6	4	33
7 i więcej	2	24
RODZINY NIEPEŁNE OGÓŁEM	153	503
o liczbie dzieci	68	168
1		
2	49	159
3	22	92
4 i więcej	14	84
RODZINY EMERYTÓW I RENCISTÓW OGÓŁEM	188	354
o liczbie osób	90	90
1		
2	57	114
3	24	72
4 i więcej	17	78

3. Świadczenia niepieniężne z pomocy społecznej

3.1. Schronienie

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej od listopada 2008 r. prowadzi noclegownię dla osób bezdomnych, która mieści się przy ul. Kąpielowej 11. Noclegownia funkcjonuje przez cały rok, przy czym w okresie jesienno – zimowym tj. od 1 listopada do 31 marca czynna jest w godzinach od 17⁰⁰ do 8⁰⁰, a w okresie wiosenno – letnim w godzinach od 20⁰⁰ do 7⁰⁰. Noclegownia

dysponuje 20 miejscami noclegowymi.

Ponadto w okresie jesienno – zimowym w tym samym budynku uruchamiana jest ogrzewalnia.

W roku 2017 z możliwości schronienia w noclegowni w Białej Podlaskiej korzystało 33 bezdomnych mężczyzn. Na zapewnienie schronienia osobom bezdomnym wydatkowano 25.214,51 zł. Kwotę tę stanowiły koszty utrzymania noclegowni; zakup oleju opałowego, zużycie energii elektrycznej, wody, gazu, odprowadzanie ścieków, usługi telekomunikacyjne, kominiarskie, pralnicze, zakup środków czystości, podatek od nieruchomości.

Bezdomnym udzielana była pomoc w formie schronienia, pomocy rzeczowej, finansowej, prawa do świadczeń zdrowotnych oraz pracy socjalnej.

Praca socjalna ma na celu zapobieganie wykluczeniu osób bezdomnych, zapobieganie degradacji biologicznej i społecznej osób bezdomnych oraz dążenie do usamodzielnienia poprzez kierowanie na terapię odwykową osób uzależnionych od alkoholu i działania związane z aktywizacją zawodową, dążenie do integracji osób bezdomnych ze społeczeństwem. Dlatego dokonywana jest diagnoza przyczyn bezdomności, zagrożeń z niej wynikających oraz ocenia się możliwości wyjścia z bezdomności.

Bardzo ważnym elementem prowadzonych działań jest stała współpraca z Policją, Strażą Miejską, Sądową Służbą Kuratorską, organizacjami pozarządowymi (Caritas), szpitalami, przychodniami lekarskimi i Powiatowym Urzędem Pracy.

Pracownik socjalny (psycholog) zatrudniony w MOPS podejmował z osobami bezdomnymi działania aktywizujące, mające na celu wychodzenie z bezdomności.

3.2. Dożywianie

Na podstawie przepisów Uchwały Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020 oraz Uchwały Nr XXXIV/328/14 Rady Miasta Biała Podlaska z dnia 24 lutego 2014 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego Programu osłonowego w zakresie dożywiania „Pomoc Miasta Biała Podlaska w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020 i Uchwały Nr XXXIV/329/14 Rady Miasta Biała Podlaska z dnia 24 lutego 2014 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania pomocy w zakresie dożywiania oraz zasad zwrotu wydatków za świadczenia z pomocy społecznej udzielone w ramach wieloletniego programu osłonowego w zakresie dożywiania „Pomoc Miasta Biała Podlaska w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020, prowadzone były działania mające zapewnić pomoc w zakresie dożywiania dzieciom do czasu rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej, uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej oraz działania zmierzające do zapewnienia posiłku lub żywności osobom tego pozbawionym. Chodzi głównie o długofalowe działania zapobiegające zjawisku niedożywienia oraz poprawy poziomu życia osób i rodzin o niskich dochodach.

W ramach realizowanego programu przyznawana była pomoc w formie:

- gorących posiłków w szkole i przedszkolu dla dzieci i młodzieży,
- gorących posiłków dla osób dorosłych,
- świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych,
- zasiłków celowych na zakup posiłku lub żywności.

Programem **objęto 830 osób**, w tym:

- 104 dzieci do czasu rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej;
- 384 uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej;
- 355 pozostałych osób.

Ogółem wydatkowano środki w wysokości 323.028,14 zł. Środki własne gminy przeznaczone na ten cel to 131.028,14,00 zł, co stanowi 40,56% wartości zadania, natomiast otrzymana dotacja Wojewody Lubelskiego wyniosła 192.000,00 zł, tj. 59,44%.

Wydatki obejmowały:

- zasiłki celowe na zakup posiłku lub żywności 142 osobom na kwotę 54 681,00 zł;
- zakup posiłków dzieciom do czasu rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej, uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej oraz pozostałym osobom na kwotę 179 409,38 zł;
- usługę w zakresie przygotowania i wydawania jednego gorącego posiłku oraz suchego prowiantu na kwotę 88.937,76 zł. Z pomocy w formie jednego gorącego posiłku skorzystały 135 osoby, wydano 18222 posiłków, natomiast z suchego prowiantu skorzystało 21 osób bezdomnych..

3.3.Praca socjalna

Praca socjalna jako podstawowe zadanie pomocy społecznej, realizowane jest niezależnie lub równoległe z pozostałymi formami wsparcia i świadczeniami przyznawanymi osobom występującym o przyznanie pomocy. Praca socjalna w rozumieniu ustawy o pomocy społecznej to działalność zawodowa, mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do prawidłowego funkcjonowania społecznego.

Pomocy w formie pracy socjalnej udziela się niezależnie od sytuacji materialnej osoby lub rodziny, nie wymaga to przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego.

W 2017 roku pomocy w postaci pracy socjalnej udzielono 610 rodzinom liczącym 1465 osób, w tym wyłącznie w postaci pracy socjalnej 75 rodzinom liczącym 193 osoby.

Działania podejmowane przez pracowników socjalnych w ramach pracy socjalnej obejmowały m.in.:

- pomoc w przygotowaniu dokumentacji niezbędnej do uzyskania świadczeń emerytalno – rentowych, zasiłków rodzinnych, świadczeń alimentacyjnych, dodatku mieszkaniowego oraz informowanie o uprawnieniach;
- pomoc w rozwiązywaniu lub łagodzeniu konfliktów, wspieranie ofiar przemocy, informowanie o poradnictwie specjalistycznym oraz grup wsparcia i terapii (w szczególności terapii leczenia uzależnień) oraz motywowanie do skorzystania z takiego poradnictwa. W ramach pracy z rodziną pracownicy socjalni współpracowali m.in. z kuratorami sądowymi, pedagogami szkolnymi, instytucjami i organizacjami zajmującymi się problematyką rodzin i dzieci;
- pomoc w załatwieniu formalności związanych z uregulowaniem sytuacji mieszkaniowej, np. złożenie wniosku o przydział mieszkania, rozłożenie na raty zaległości w opłatach mieszkaniowych oraz mobilizowanie do wykonywania prac porządkowych w mieszkaniu i motywowanie do utrzymania czystości;
- motywowanie do aktywnego poszukiwania pracy, informowanie o możliwości uczestnictwa i włączanie do udziału w kursach realizowanych przez MOPS w ramach projektu systemowego;
- zapewnienie opieki osobom starszym i niepełnosprawnym, pomoc przy ubieganiu się o ustalenie stopnia niepełnosprawności, udzielanie informacji o uprawnieniach osób niepełnosprawnych, pomoc w uzyskaniu konsultacji lekarskiej, motywowanie do systematycznego leczenia.

Rodziny objęte pracą socjalną:

Wyszczególnienie	2016 rok		2017 rok	
	Liczba rodzin	Liczba osób w tych rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w tych rodzinach
Pomoc udzielona w postaci pracy socjalnej – ogółem	733	1897	610	1465
w tym: wyłącznie w postaci pracy socjalnej	62	164	75	193

Narzędziem wykorzystywanym w pracy socjalnej był również kontrakt socjalny – forma umowy realizowanej pomiędzy osobą ubiegającą się o świadczenie z pomocy społecznej a pracownikiem socjalnym. Założeniem kontraktu socjalnego jest zwiększenie skuteczności udzielanej pomocy przez mobilizowanie osoby bądź rodziny do własnej aktywności i podejmowania starań w celu uzyskania samodzielności, przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej, aktywnego poszukiwania pracy, podwyższania kwalifikacji zawodowych czy też podjęcia bądź kontynuowania leczenia odwykowego. Jest to swoistego rodzaju umowa określająca sposób współdziałania w rozwiązywaniu problemów, umożliwienia aktywizacji społeczno – zawodowej, a także przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.

Rodziny objęte kontraktem socjalnym:

Wyszczególnienie	2016 rok		2017 rok	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Kontrakty socjalne	15	30	8	14

Ponadto w ramach pracy socjalnej pracownicy socjalni zrealizowali 2 projekty socjalne, jako zespół zaplanowanych działań mających na celu poprawę sytuacji społecznej. Programy oparte były na założeniach teoretycznych oraz przeprowadzonej diagnozie społecznej.

Projekty odnosiły się do grupy 100 osób, które znajdowały się czasowo lub trwale w trudnej sytuacji życiowej.

3.4. Usługi opiekuńcze

W 2017 roku usługi opiekuńcze na rzecz osób, które ze względu na wiek lub niepełnosprawność wymagają pomocy innych osób świadczone były przez Polski Komitet Pomocy Społecznej, na zlecenie MOPS. Oferent wyłoniony został na podstawie konkursu na realizację zadania publicznego „Świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania osobom zamieszkałym na terenie Gminy Miejskiej Biała Podlaska”.

Usługi opiekuńcze obejmowały pomoc w zaspokojeniu codziennych potrzeb życiowych i opiekę higieniczną, zapewnienie w miarę możliwości kontaktów z otoczeniem, wykonywanie podstawowych czynności domowych, pomoc w zakresie rozwiązywania problemów zdrowotnych, rodzinnych oraz załatwianie spraw urzędowych.

W 2017 r. wpłynęły 72 podania dotyczące przyznania świadczeń z pomocy społecznej w formie usług opiekuńczych. Wydano ogółem 130 decyzji w sprawie usług opiekuńczych. Wydano 12 decyzji umarzających postępowanie administracyjne (10 osób zrezygnowało z ubiegania się o przyznanie świadczenia, a 2 osoby zmarły w trakcie toczącego się postępowania). Wydano 1 decyzję odmawiającą przyznanie usług opiekuńczych, 16 decyzji uchylających przyznanie usług opiekuńczych, gdyż 6 osób umieszczono w Zakładzie Opiekuńczo-Lecznym, 2 osoby umieszczono w domu pomocy społecznej, 8 osób zrezygnowało z przyznanych usług opiekuńczych.

W 2017 roku z tej formy pomocy skorzystało 68 osób, a wydatkowana kwota na ten cel to 264.995,70 zł, zrealizowano 14 813 godzin usług opiekuńczych, w tym 373 godziny świadczone w dni wolne od pracy i święta.

Średnio jednej osobie w ciągu roku przyznano 218 godzin usług opiekuńczych. Koszt jednej godziny usług wynosił 17,45 zł w dni robocze, a w dni wolne od pracy i święta 34,90 zł.

Warunki odpłatności za usługi opiekuńcze reguluje Uchwała Nr I/4/06 Rady Miasta Biała Podlaska z dnia 10 lutego 2006 r.

Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych

2016 rok		2017 rok	
Liczba osób	Liczba godzin	Liczba osób	Liczba godzin
71	13562	68	14813

Liczba osób korzystających w 2017 r. z pomocy w formie usług opiekuńczych z podziałem na płeć, wiek, osoby samotne i osoby w rodzinie:

Płeć	Wiek	Osoby samotne	Osoby w rodzinie	Ogółem
kobiety	19-60	2	1	2
	61-75	15	4	15
	76 i powyżej	36	4	36
mężczyźni	0-18	0	0	0
	19-65	8	3	8
	66-75	4	0	4
	76 i powyżej	3	1	3

3.5. Sprawienie pogrzebu

Zgodnie z art. 44 ustawy o pomocy społecznej, sprawienie pogrzebu odbywa się w sposób ustalony przez gminę, zgodnie z wyznaniem zmarłego.

Zadanie to realizowane było zgodnie z Zarządzeniem Nr 116/10 Prezydenta Miasta Biała Podlaska z dnia 25 czerwca 2010 r.

W 2017 roku MOPS sprawił 6 pochówków za łączną kwotę 16 744,00 zł. Średni koszt pochówku wyniósł 2 791,00 zł.

3.6. Opłacanie składek na ubezpieczenie społeczne

Zgodnie z przepisami ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, MOPS opłaca składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające zasiłek stały i osoby realizujące indywidualny program zatrudnienia socjalnego w Centrum Integracji Społecznej. Dotyczy to osób, które nie podlegają ubezpieczeniu zdrowotnemu z innego tytułu.

W ramach tego świadczenia w 2017 roku opłacano składkę zdrowotną za:

- 136 osób pobierających w MOPS zasiłek stały w kwocie 57.732,00 zł;
- 40 osób realizujących indywidualny program zatrudnienia socjalnego w kwocie 16.362,00 zł.

3.7. Świadczenia opieki zdrowotnej finansowane ze środków publicznych

Osoby, które nie są ubezpieczone na podstawie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, mają prawo do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych z budżetu państwa.

Potwierdzeniem prawa do tych świadczeń jest decyzja administracyjna poprzedzona wywiadem środowiskowym przeprowadzonym przez pracownika socjalnego.

Zadanie to jest finansowane przez budżet państwa wraz z kosztami przeprowadzenia wywiadu środowiskowego oraz kosztami związanymi z wydaniem decyzji administracyjnej.

W 2017 r. przeprowadzono 57 wywiadów środowiskowych, na podstawie których wydano 57 decyzji administracyjnych potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej.

3.8. Kierowanie do domów pomocy społecznej

O skierowanie do domu pomocy społecznej może ubiegać się osoba wymagająca całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, która nie może samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych.

Pracownicy MOPS prowadzili postępowania związane ze skierowaniem do domu pomocy społecznej, informowali o obowiązujących przepisach prawa w zakresie kierowania i ponoszenia odpłatności za pobyt, przeprowadzali wywiady środowiskowe, wspierali w gromadzeniu niezbędnej dokumentacji, oceniali sytuację osób w kontekście spełnienia przesłanek do umieszczenia w domu pomocy społecznej, przeprowadzali wywiady alimentacyjne oraz na ich podstawie przygotowywali umowy określające wysokość wnoszonej przez zainteresowanych opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej.

W 2017 r. wpłynęły 32 wnioski o umieszczenie w domu pomocy społecznej i 2 wnioski o skierowanie do Krajowego Ośrodka Mieszkalno – Rehabilitacyjnego dla Osób Chorych na Stwardnienie Rozsiane w Dąbku. Wydano 26 decyzji pozytywnych kierujących do domu pomocy społecznej (w tym 5 decyzji zgodnie z postanowieniem Sądu Rejonowego), w 13 przypadkach umorzono postępowanie, gdyż w trakcie postępowania 9 osób zrezygnowało z ubiegania się o skierowanie do domu pomocy społecznej, 2 osoby zmarły, 2 osoby zostały umieszczone w Zakładzie Opiekuńczo-Lecznym. Wydano też 1 decyzję odmowną w sprawie przeniesienia do innego domu pomocy społecznej, Izwalniającą z ponoszenia odpłatności za pobyt członka rodziny w domu pomocy społecznej.

Ponadto wydano 2 decyzje kierujące do Krajowego Ośrodka Mieszkalno – Rehabilitacyjnego dla Osób Chorych na Stwardnienie Rozsiane w Dąbku. Ogółem wydano 119 decyzji w sprawach domów pomocy społecznej.

W 2017 r. w domach pomocy społecznej przebywały 64 osoby.

Spośród 64 osób przebywających w domach pomocy społecznej 11 osób zmarło, a 2 osoby zrezygnowały z dalszego pobytu, gdyż zostały umieszczone z ZOL, w związku

z czym uchylono decyzje kierujące.

W 2017 r. za 64 mieszkańców Białej Podlaskiej przebywających w domach pomocy społecznej MOPS ponosił częściową odpłatność, ponadto 3 przebywające w domach pomocy społecznej ponosiły pełną odpłatność za swój pobyt. Mieszkańcy Białej Podlaskiej przebywali w 12 domach pomocy społecznej tj. w: Kozuli, Kodniu, Kostomłotach, Konstantynowie, Bończy, Kalince, Ryżkach, Różance, Prałkowcach, Młodzieszynie, Popkowicach i Matczyni.

Na ten cel w 2017 roku wydatkowano kwotę 1.092.426,71 zł. Średni miesięczny koszt dopłaty ponoszonej przez gminę za osobę wynosił 1.890,00 zł.

Na 31 grudnia 2017 r. nie było osób oczekujących na umieszczenie w domu pomocy społecznej.

Liczba osób przebywających w domach pomocy społecznej w poszczególnych latach:

2015 r. - 57 osób,

2016 r. - 56 osób,

2017 r.- 64 osoby

Liczba mieszkańców Białej Podlaskiej przebywających w domach pomocy społecznej oraz koszty ich utrzymania w 2017 r.

Miesiąc	Liczba osób	Koszt utrzymania w zł
styczeń	48	84 709,50
luty	49	97 653,10
marzec	50	92 663,08
kwiecień	45	86 119,03
maj	46	86 840,01
czerwiec	46	88 760,71
lipiec	47	88 682,57
sierpień	47	88 862,94
wrzesień	49	93 116,01
październik	48	94 778,53
listopad	48	94 294,59
grudzień	50	95 946,64
Ogółem:	64 (realna)	1 092 426,71

3.9. Pomoc rzeczowa

W 2017 r. MOPS pozyskał z Lubelskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Białej Podlaskiej 881 nowych kurtek zimowych. damskich, męskich i dziecięcych o łącznej wartości 23.630 zł, ponosząc koszty cła i podatku VAT w wysokości 6477 zł. Na 31 grudnia 2017r. wydano kurtek mieszkańcom Białej Podlaskiej, którzy wymagali wsparcia w tej formie.

Ponadto zakwalifikowano i skierowano 40 dzieci na kolonie letnie do Trzcinicy, organizatorem kolonii było Kuratorium Oświaty w Lublinie.

3.10. Mieszkanie chronione

Osobie, która ze względu na trudną sytuację życiową, w szczególności osobie opuszczającej pieczę zastępczą czy placówkę opiekuńczo – wychowawczą, bądź młodzieżowy ośrodek wychowawczy może być przyznany pobyt w mieszkaniu chronionym.

Mieszkanie chronione jest formą pomocy społecznej przygotowującą osoby tam przebywające do prowadzenia samodzielnego życia, zapewnia warunki do samodzielnego funkcjonowania w środowisku, integracji ze społecznością lokalną.

Mieszkanie chronione mieści się przy ul. Kopernika 9/67, przeznaczone jest docelowo dla 4 osób.

W 2017 r. w mieszkaniu chronionym przebywały 2 osoby. Na utrzymanie mieszkania chronionego wydatkowano 6.961,00 zł z przeznaczeniem na opłaty czynszowe za wynajmowane mieszkanie chronione i opłaty za energię elektryczną.

3.11. Specjalistyczne usługi opiekuńcze

Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym. Zakres specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi obejmuje zwłaszcza: uczenie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia, pielęgnację – jako wspieranie procesu leczenia, rehabilitację fizyczną i usprawnianie zaburzonych funkcji organizmu w zakresie nieobjętym przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz zapewnienie dzieciom i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi dostępu do zajęć rehabilitacyjnych i rewalidacyjno – wychowawczych, w wyjątkowych przypadkach, jeżeli nie mają możliwości uzyskania dostępu do zajęć, o których mowa w 26rt. 7 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego.

Organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi należy do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę.

W 2017 r. ze specjalistycznych usług opiekuńczych skorzystało 70 osób niepełnosprawnych, w tym 63 dzieci.

Usługi świadczone były przez następujące podmioty:

1. Stowarzyszenie Pomocy Młodzieży i Dzieciom Autystycznym, Młodzieży i Dzieciom o Pokrewnych zaburzeniach „Wspólny Świat” w Białej Podlaskiej – zrealizowało 5444 godzin usług,

2. Ośrodek Rehabilitacji Dzieci i Młodzieży RENMED w Białej Podlaskiej – zrealizował 1582 godziny usług.

Łącznie na realizację specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi wydatkowano kwotę 351 300,00 zł.

Liczba osób korzystających ze specjalistycznych usług opiekuńczych

Wyszczególnienie	2016 rok		2017 rok	
	Liczba osób	Liczba godzin	Liczba osób	Liczba godzin
Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	63	6 615	70	7 026

3.12. Środowiskowy Dom Samopomocy

Zapewnienie wsparcia osobom z zaburzeniami psychicznymi w Środowiskowym Domu Samopomocy z siedzibą w Białej Podlaskiej ul. Warszawskiej 15 zostało powierzone od 1 stycznia 2017 r. Caritas Diecezji Siedleckiej z siedzibą w Siedlcach ul. Biskupa Świrskiego 57.

Środowiskowy Dom Samopomocy jest ośrodkiem wsparcia dziennego pobytu dla osób przewlekle psychicznie chorych (typ A) oraz dla osób upośledzonych umysłowo (typ B), które w wyniku upośledzenia niektórych funkcji organizmu lub zdolności adaptacyjnych wymagają pomocy do życia w środowisku rodzinnym i społecznym, w szczególności w celu zwiększenia zaradności i samodzielności życiowej, a także ich integracji społecznej. Dom świadczy usługi w ramach indywidualnych i zespołowych treningów samoobsługi i treningów umiejętności społecznych, polegających na nauce, rozwijaniu lub podtrzymywaniu umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego i funkcjonowania w życiu społecznym.

W 2017 r. do udziału w zajęciach terapeutycznych skierowano 47 osób z zaburzeniami psychicznymi. Osoby korzystające z usług ŚDS objęte były wsparciem psychologa, pracownika socjalnego i pielęgniarki oraz instruktorów terapii zajęciowej w ramach prowadzonych pracowni: plastycznej, kulinarnej, informatycznej, krawieckiej i rękodzieła, florystycznej. Dom zapewniał również zajęcia muzyczne, terapię ruchem, relaksację, wyjścia na basen, udział w konkursach, zabawach, festynach, wycieczkach, spotkaniach integracyjnych oraz gorący posiłek.

W 2017 r. ŚDS otrzymał dotację w wysokości 684.720,00 zł, z przeznaczeniem na pokrycie kosztów merytorycznych i kosztów obsługi zadania, w tym administracyjnych oraz na zakupy sprzętu i wyposażenia. Dodatkowo w 2017 r. ŚDS otrzymał dotację celową w wysokości 5.706,00 zł, w ramach Programu Kompleksowego Wsparcia dla Rodzin „Za życiem”, z przeznaczeniem na dodatkowe zajęcia uczestnikom z autyzmem oraz niepełnosprawnością sprzężoną poprzez zatrudnienie na umowę zlecenie terapeuty z kwalifikacjami do pracy z ww. osobami. Łączna wysokość dotacji w 2017 r. wyniosła 690.426,00 zł.

Powyższą dotację przekazał Urząd Miasta Biała Podlaska. MOPS sprawował nadzór merytoryczny.

4. Świadczenia pieniężne z pomocy społecznej

4.1. Zasiłek stały

Zasiłek stały przysługuje:

- osobie samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowitej niezdolności do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej, tj. 634,00 zł,
- pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, tj. 514,00 zł.

Maksymalna wysokość zasiłku stałego wynosi 604 zł miesięcznie, minimalna zaś, określona ustawowo 30,00 zł miesięcznie. Średnia miesięczna wysokość zasiłku stałego w 2017 roku wynosiła 461,69 zł.

W 2017 r. z tego świadczenia skorzystały 153 osoby. Na zasiłki stałe wydatkowano kwotę 695.298,00 zł.

4.2. Zasiłek okresowy

Zasiłek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, bezrobocie i niepełnosprawność.

Na tę formę pomocy w 2017 r. wydatkowano kwotę 568.751,00 zł, środki pochodziły z dotacji Wojewody Lubelskiego.

Zasiłki okresowe przyznano 436 rodzinom liczącym 1017 osób.

Powodem przyznania tego świadczenia było w szczególności:

- bezrobocie – w 287 rodzinach liczących 660 osób;
- niepełnosprawność – w 67 rodzinach liczących 157 osób;
- długotrwała choroba – w 41 rodzinach liczących 76 osoby;
- inne niż ww. – w 133 rodzinach liczących 324 osób.

Minimalna wysokość zasiłku okresowego wynosi 20 zł.

Średnia wysokość zasiłku okresowego w 2017 r. wynosiła 330,67 zł.

4.3. Zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy

Zasiłek celowy przyznawany jest na zaspokojenie niezbędnej potrzeby bytowej, w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach ustawa o pomocy społecznej dopuszcza możliwość przyznania pomocy osobie lub rodzinie niespełniającej kryterium dochodowego, przyznanie specjalnego zasiłku celowego oraz zasiłku celowego w przypadku poniesienia strat w wyniku zdarzenia losowego.

Zasiłki celowe w 2017 r. przyznano na :

- zaspokojenie niezbędnej potrzeby bytowej, a w szczególności na: zakup odzieży, obuwia, opału, podstawowych środków czystości, kosztów zużycia energii elektrycznej i czynszu na kwotę 57.825,55 zł
- zasiłki celowe w formie biletu kredytowanego przyznano 10 osobom w łącznej kwocie 1.030,00 zł;
- pomoc rzeczową w postaci zakupu 67,5 tony węgla na kwotę 43.800,00 zł – 131 rodzinom;
- wykupienie leków wg przedłożonych recept lekarskich 18 osobom na kwotę 2.337,54 zł;

W 2017 r. specjalne zasiłki celowe otrzymało 158 rodzin na łączną kwotę 68.496,00 zł. Zasiłki przyznane były na zakup: odzieży i obuwia dzieciom, leków, opału, dofinansowanie kosztów leczenia, dofinansowanie opłat mieszkaniowych.

4.4. Pomoc cudzoziemcom

4.4.1. Cudzoziemcy z pobytem tolerowanym

W 2017 r. 4 rodzinom cudzoziemskim, które uzyskały zgodę na pobyt tolerowany lub zgodę na pobyt ze względów humanitarnych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, została przyznana pomoc w łącznej kwocie 25. 079,00 zł. Pomoc przeznaczona była na dofinansowanie potrzeb bytowych, tj. zakup żywności, niezbędnego ubrania, dofinansowanie do pokrycia kosztów utrzymania mieszkania oraz na pokrycie kosztów zakupu obiadów dzieciom w szkole i w przedszkolu.

We współpracy z Centrum Pomocy Migrantom i Uchodźcom Caritas zorganizowano mikołajkową imprezę integracyjną, w której uczestniczyły dzieci polskie i cudzoziemskie. W imprezie wzięło udział 30 dzieci, które otrzymały paczki ze słodyczami i zabawkami. Przygotowanie paczek dla dzieci było możliwe dzięki pozyskanym przez pracownika socjalnego sponsorom oraz wsparciu ze strony CPMiU.

Pracownik socjalny jest członkiem Wojewódzkiego Zespołu do spraw Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi powołanego zarządzeniem Nr 202 Wojewody Lubelskiego. Uczestniczył w pracach Zespołu w zakresie wymiany informacji i doświadczeń związanych z realizacją Krajowego Planu Działań przeciwko Handlowi Ludźmi oraz planowania wspólnych działań Zespołu i współpracy pomiędzy podmiotami zaangażowanymi w przeciwdziałanie handlowi ludźmi. Ponadto pracownik socjalny jako członek Zespołu we współpracy z funkcjonariuszami Straży Granicznej podejmował działania w zakresie rozpoznania, wsparcia i integracji społeczności romskiej w środowisku lokalnym.

4.4.2. Cudzoziemcy ze statusem uchodźcy lub ochroną uzupełniającą

W 2017 r. udzielono pomocy 8 rodzinom cudzoziemskim, które uzyskały na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej status ochrony uzupełniającej. Łącznie wydatковано 73.910,00 zł.

Pracownik socjalny realizował z 8 rodzinami indywidualne programy integracji cudzoziemca. W ramach zawartych programów pracownik socjalny podejmował działania zmierzające do przystosowania rodzin cudzoziemskich do prawidłowego i zgodnego z obowiązującym prawem funkcjonowania w Polsce, tj. pomoc w znalezieniu mieszkania, w uzyskaniu prawa do świadczeń zdrowotnych, pomoc w zakresie nauki języka polskiego, pomoc w zakresie załatwiania spraw w instytucjach i urzędach, jak również w zakresie kontaktów ze środowiskiem lokalnym.

Pracownik socjalny jako członek Lokalnego Zespołu Współdziałania działającego na mocy porozumienia w sprawie standardowych procedur postępowania w zakresie rozpoznawania przeciwdziałania oraz reagowania na przypadki przemocy seksualnej lub przemocy związanej z płcią wobec cudzoziemców przebywających w ośrodkach dla osób ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy zawartego pomiędzy Urzędem do Spraw Cudzoziemców, Biurem Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych do Spraw Uchodźców (UNHACER), Komendantem Głównym Policji, Fundacją „La Strada” oraz Centrum Pomocy Prawnej im. Haliny Nieć uczestniczył w 11 spotkaniach Zespołu. Pracownik socjalny uczestniczył w pracach Zespołu w zakresie wymiany doświadczeń oraz pogłębiania tematyki uchodźstwa z przedstawicielami instytucji rządowych i pozarządowych. Ponadto w ramach działań Zespołu pracownik socjalny uczestniczył w dwóch interwencjach Policji podjętych w stosunku do cudzoziemców podejrzanych o stosowanie przemocy przebywających w Ośrodku dla Cudzoziemców w Białej Podlaskiej.

IV. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

Uchwałą Nr VI/62/11 Rady Miasta Biała Podlaska z dnia 18 kwietnia 2011 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania z późn. zm. (Dziennik Urzędowy Województwa Lubelskiego z 2011 r. Nr 85, poz. 1596) oraz Zarządzeniem Nr 199/15 Prezydenta Miasta Biała Podlaska z dnia 23 października 2015 r. został powołany Miejski Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Białej Podlaskiej na kadencję w latach 2015 – 2019.

W skład Zespołu wchodzi 13 przedstawicieli instytucji i organizacji działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

Obsługę organizacyjno – techniczną Zespołu zapewnia Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej.

Zgodnie z art. 9a ust. 7 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390) posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego odbywają się w zależności od potrzeb, jednak nie rzadziej niż raz na trzy miesiące. W roku 2017 odbyło się 5 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego.

Zespół Interdyscyplinarny realizuje działania określone w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390) i w Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Miasta Biała Podlaska.

Zadaniem Zespołu jest integrowanie i koordynowanie działań podmiotów tj.

1. jednostek organizacyjnych pomocy społecznej,
2. gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych,
3. Policji,
4. oświaty,
5. ochrony zdrowia,
6. kuratorów sądowych,
7. prokuratorów
8. oraz przedstawicieli innych podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności przez:
  - diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie;
  - podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku;
  - inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie;
  - rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
  - inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

Zespół Interdyscyplinarny może tworzyć grupy robocze w celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach.

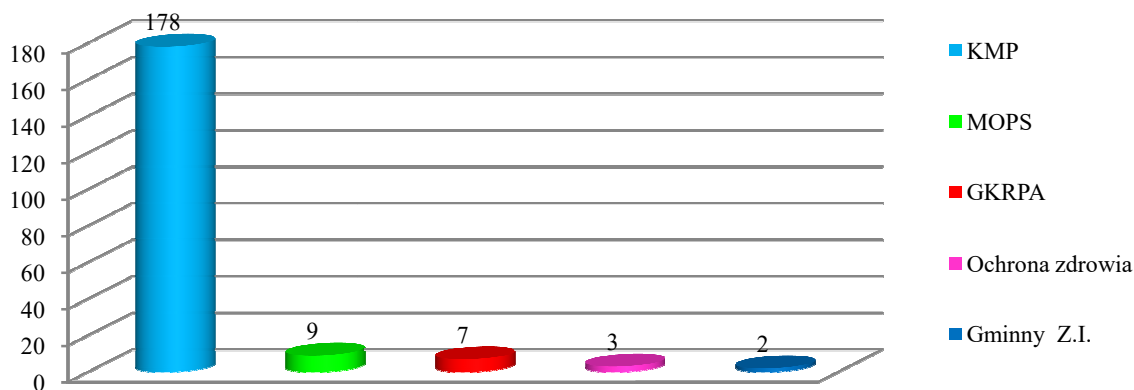
Podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty”.

Procedura ta obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty i ochrony zdrowia.

Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup roboczych wykonują zadania w ramach obowiązków służbowych lub zawodowych.

W 2017 roku do Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Białej Podlaskiej wpłynęło 199 „Niebieskich Kart” w tym:

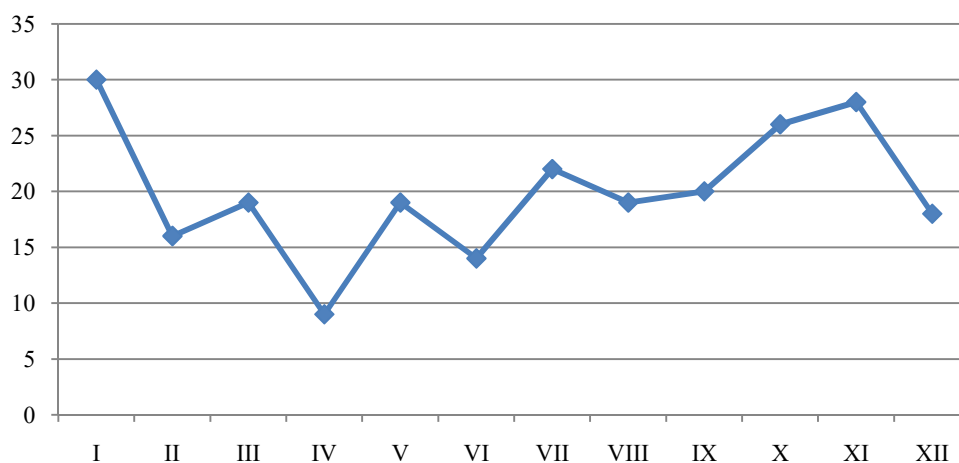
- 178 z Komendy Miejskiej Policji w Białej Podlaskiej
- 9 z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej
- 7 z Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Miasta Biała Podlaska
- 3 z ochrony zdrowia (NZOZ „Zmiana” Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia ul. Warszawska 14 w Białej Podlaskiej, NZOZ „Terapia A” Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia ul. Terebelska 67 w Białej Podlaskiej, Instytut – „Pomnik – Centrum Zdrowia Dziecka” Klinika Endokrynologii i Diabetologii w Warszawie)
- 2 z Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Białej Podlaskiej.

Liczba "Niebieskich Kart - A" w 2017 r.

W porównaniu z rokiem ubiegłym nastąpił spadek zakładanych „Niebieskich Kart” o 22. Najczęściej „Niebieskie Karty” zakładali funkcjonariusze Policji.

Zgodnie z przepisami utworzono 120 grup roboczych w celu rozwiązania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach. W 2017 r. odbyło się 240 posiedzeń grup roboczych, na które były zapraszane osoby, co, do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie oraz wzywano osoby, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc:

Spotkania grup roboczych w poszczególnych miesiącach

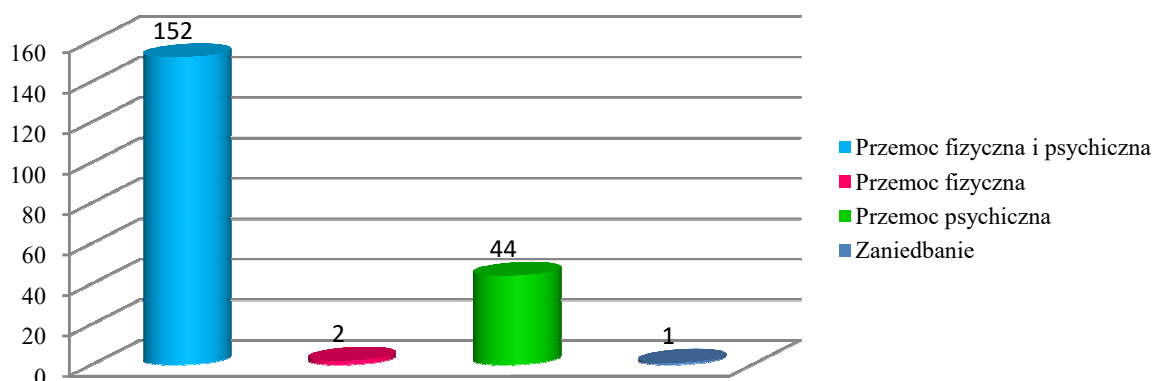
Na posiedzeniach grup roboczych wypełniono 94 formularze „Niebieskich Kart C” z osobami, co, do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie oraz 51 formularzy „Niebieskich Kart D” z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie.

Wśród osób dotkniętych przemocą w rodzinie występuje zdecydowana przewaga kobiet. Na 199 wypełnionych „Niebieskich Kart” 178 osób doświadczających przemocy to kobiety, 17 osób to mężczyźni, a 4 „Niebieskie Karty” dotyczyły przemocy wobec dzieci.

Wśród osób stosujących przemoc w rodzinie występuje zdecydowana przewaga mężczyzn. 184 osoby stosujące przemoc to mężczyźni, 14 to kobiety i 1 dziecko.

W przeważającej ilości „Niebieskich Kart” osoby, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie nadużywają alkoholu (149 osób).

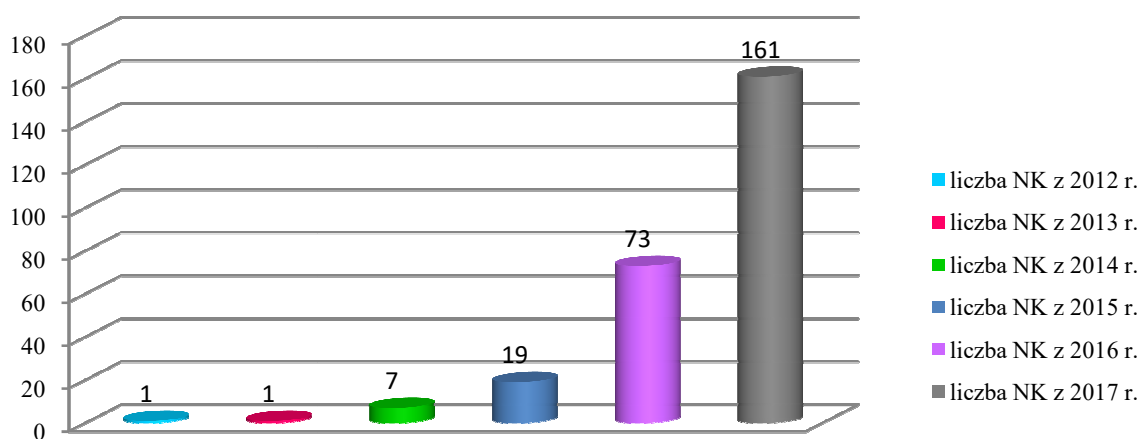
Formy przemocy występujące w rodzinach obrazuje poniższy wykres.

Formy przemocy w rodzinie

Z założonych w 2017 r. 199 „Niebieskich Kart” do 31 grudnia 2017 r. zakończono 38, nadal prowadzonych jest 161 „Niebieskich Kart”.

Ponadto w 2017 r. prowadzono 2 „Niebieskie Karty” z 2012 r., 3 „Niebieskie Karty” z 2013 r., 18 „Niebieskich Kart” z 2014 r., 40 „Niebieskich Kart” z 2015 r. i 155 „Niebieskich Kart” z 2016 r. Z wyżej wymienionych „Niebieskich Kart” w 2017 r. zakończono 1 z 2012 r., 2 z 2013 r., 11 z 2014 r., 21 „Niebieskich Kart” z 2015 r. i 82 „Niebieskie Karty” z 2016 r.

Liczba prowadzonych "Niebieskich Kart" na 31.12.2017 r.

W 2017 r. Miejski Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Białej Podlaskiej w czterech prowadzonych procedurach „Niebieskich Kartach” złożył w Prokuraturze Rejonowej w Białej Podlaskiej zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z art. 207 kk.

W związku z realizacją przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej projektu pn. „Zagubiłeś się w labiryncie przemocy? My podamy Ci rękę” w ramach Programu Ochronowego „Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie” współfinansowanego ze środków Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej udało się zorganizować dwudniowe bezpłatne szkolenie dla członków Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Białej Podlaskiej i członków grup roboczych. Szkolenie pt. "Grupy robocze w praktyce – praca z osobami dotkniętymi przemocą i stosującymi przemoc w rodzinie” odbyło się 28 – 29 września 2017 r. W szkoleniu uczestniczyło 40 osób. Ponadto przeprowadzono superwizję pracy Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup roboczych, pracujących z konkretnymi rodzinami, w których występuje przemoc. Superwizja odbyła się 19 grudnia 2017 r., w szkoleniu wzięło udział 21 osób.

Ponadto członkowie Zespołu przekazywali osobom pokrzywdzonym przemocą informację o instytucjach i możliwościach uzyskania pomocy.

Działalność Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w 2017 roku

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba
1.	Liczba prowadzonych procedur na dzień 31.12.2017r.	262
2.	Liczba posiedzeń zespołu interdyscyplinarnego	5
3.	Liczba szkoleń zespołu interdyscyplinarnego	1
4.	Liczba sporządzonych „Niebieskich Kart – A” w 2017 r.	199
5.	Liczba sporządzonych „Niebieskich Kart – A” przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej	9
6.	Liczba sporządzonych „Niebieskich Kart – A” przez przedstawicieli Policji	178
7.	Liczba sporządzonych „Niebieskich Kart – A” przez przedstawicieli Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Miasta Biała Podlaska	7
8.	Liczba sporządzonych „Niebieskich Kart – A” przez przedstawicieli oświaty	0
9.	Liczba sporządzonych „Niebieskich Kart – A” przez przedstawicieli ochrony zdrowia	3
10.	Liczba przekazanych „Niebieskich Kart – A” przez inne Zespoły Interdyscyplinarne	2
11.	Liczba „Niebieskich Kart – A”, które zostały założone ponownie w 2017 r. w toku trwania tej samej procedury	79
12.	Liczba powołanych Grup Roboczych w 2017 r.	120
13.	Liczba posiedzeń Grup Roboczych w 2017 r.	240
14.	Liczba prowadzonych procedur z 2012 r.	2
15.	Liczba prowadzonych procedur z 2013 r.	3
16.	Liczba prowadzonych procedur z 2014 r.	18
17.	Liczba prowadzonych procedur z 2015 r.	40
18.	Liczba prowadzonych procedur z 2016 r.	155
19.	Liczba zakończonych procedur z 2012 r.	1
20.	Liczba zakończonych procedur z 2013 r.	2
21.	Liczba zakończonych procedur z 2014 r.	11
22.	Liczba zakończonych procedur z 2015 r.	21
23.	Liczba zakończonych procedur z 2016 r.	82
24.	Liczba zakończonych procedur z 2017 r.	38
25.	Liczba przekazanych przez zespół interdyscyplinarny zawiadomień do organów ścigania o popełnieniu przestępstwa w związku z użyciem przemocy w rodzinie	4

Program oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie

W związku z realizacją zadań wynikających z art. 6 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390) oraz Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Miasta Biała Podlaska na lata 2016 – 2020 zatwierdzonego Uchwałą Nr XXI/61/16 Rady Miasta Biała Podlaska z dnia 5 września 2016 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej w 2017 roku (październik – grudzień) realizował program oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie. Celem programu jest zatrzymanie przemocy oraz zmiana w obszarze psychicznym, emocjonalnym i behawioralnym osób stosujących przemoc, która ograniczy lub wyeliminuje zachowania w relacjach skierowane na przemoc i przymus.

W ramach programu odbyły się 2 spotkania indywidualne z każdym uczestnikiem i 24 spotkania grupowe z osobami stosującymi przemoc.

Program oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych składa się z części edukacyjnej koncentrującej się na przekazaniu szeroko pojętej wiedzy na temat zjawiska przemocy oraz części korekcyjnej ukierunkowanej na zdobycie umiejętności niestosowania przemocy, trening umiejętności społecznych i asertywności oraz naukę konstruktywnego rozwiązywania sporów i korzystania ze wsparcia społecznego.

Program rozpoczęło 4 mężczyzn, a ukończyło 3 mężczyzn.

V. Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności⁴⁴

Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Białej Podlaskiej realizuje zadania w oparciu o:

- ustawę z 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 2046),
- rozporządzenie MG, PiPS z 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (Dz. U. z 2015 r., poz. 1110),
- rozporządzenie MPiPS z 25 czerwca 2014 r. w sprawie wzoru oraz trybu wydawania i zwrotu kart parkingowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 870),
- rozporządzenie MPiPS z 1 lutego 2002 r. w sprawie kryteriów oceny niepełnosprawności u osób w wieku do 16 roku życia (Dz. U. z 2002 r., Nr 17, poz. 162 z późn. zm.),
- rozporządzenie MPiPS z 18 grudnia 2007 r. w sprawie wykonywania badań specjalistycznych na potrzeby orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (Dz. U. z 2007 r., Nr 250, poz. 1875),
- rozporządzenie MPiPS z 24 czerwca 2014 r. w sprawie wysokości opłaty za wydanie karty parkingowej oraz warunków dystrybucji blankietów kart parkingowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 843),
- rozporządzenie MPiPS z 18 czerwca 2014 r. w sprawie rodzaju placówek uprawnionych do uzyskania kart parkingowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 818),
- zarządzenie Nr 8/2002 Prezydenta Miasta Biała Podlaska z dnia 31 lipca 2002 r. w sprawie powołania Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Białej Podlaskiej,
- zgodę Wojewody Lubelskiego z 12 czerwca 2002 r. na powołanie Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Białej Podlaskiej i ustalenie obszaru jego działania.

W skład Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Białej Podlaskiej w 2017 r. wchodziło 11 lekarzy (o specjalnościach: choroby wewnętrzne, pediatria, kardiologia, okulistyka, otolaryngologia, psychiatria, neurologia, rehabilitacja medyczna), 4 psychologów, 3 pedagogów, 3 doradców zawodowych, 5 pracowników socjalnych. Obszarem działań Zespół obejmuje miasto Biała Podlaska i powiat bialski.

W 2017 roku do Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Białej Podlaskiej wpłynęło ogółem 2058 wniosków, z tego 1752 wnioski osób powyżej 16 roku życia.

Wnioski osób powyżej 16 roku życia w zależności od celu wydania orzeczenia

Lp.	Cel złożenia wniosku	liczba
1.	odpowiednie zatrudnienie	355
2.	szkolenie	3
3.	uczestnictwo w warsztatach terapii zajęciowej	14
4.	konieczność zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	183
5.	korzystanie z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji/ korzystanie z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych	589
6.	zasilek stały	0
7.	zasilek pielęgnacyjny	276
8.	korzystanie z karty parkingowej	164
9.	inne (ulgi podatkowe, ulgi w przejazdach środkami komunikacji publicznej, ulgi telekomunikacyjne, prawo do zamieszkiwania w oddzielnym pokoju)	168
razem		1752

Wnioski osób do 16 roku życia w zależności od celu wydania orzeczenia

Lp.	Cel złożenia wniosku	liczba
1.	zasilek pielęgnacyjny	235
2.	zasilek stały (świadczenie pielęgnacyjne)	60
3.	inne (konieczność zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, korzystanie z karty parkingowej, prawo do zamieszkiwania w oddzielnym pokoju, uzyskanie przez opiekuna urlopu wychowawczego w dodatkowym wymiarze)	11
razem		306

W roku 2017 składy orzekające Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Białej Podlaskiej wydały łącznie 1949 orzeczeń, w tym 1667 orzeczeń o stopniu niepełnosprawności i 282 o niepełnosprawności.

VI. Dodatek mieszkaniowy

Na podstawie ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 966) dodatek mieszkaniowy przysługuje:

- najemcom oraz podnajemcom lokali mieszkalnych,
- osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych, do których przysługuje im spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego,
- osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych znajdujących się w budynkach stanowiących ich własność i właścicielom samodzielnych lokali mieszkalnych,
- innym osobom mającym tytuł prawny do zajmowanego lokalu mieszkalnego i ponoszącym wydatki związane z jego zajmowaniem,
- osobom zajmującym lokal mieszkalny bez tytułu prawnego, oczekującym na przysługujący im lokal zamienny albo socjalny.

Dodatek mieszkaniowy przysługuje na podstawie tylko jednego z w/w tytułów prawnych.

- osobom spełniającym kryterium dochodowe (dla gospodarstw jednoosobowych dochód wynosi 175% kwoty najniższej emerytury natomiast dla gospodarstw wieloosobowych 125% kwoty najniższej emerytury);

Świadczenie przyznaje się na okres 6 miesięcy.

Nie przyznaje się dodatku mieszkaniowego, jeżeli jego kwota byłaby niższa niż 2% kwoty najniższej emerytury W 2017 r. wypłacono 1.819 428,62 zł na podstawie 2091 decyzji.

VII. Zryczałtowany dodatek energetyczny

Zgodnie z Ustawą z 10 kwietnia 1997r. - Prawo energetyczne(Dz. U z 2012r. poz. 1059), ustawą z 26 lipca 2013r. o zmianie ustawy- Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw(Dz. U. z 2013r., poz. 984), ustawą

z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2013r. poz. 966 z późn. zm.) prawo do dodatku energetycznego nabywa osoba spełniająca jednocześnie następujące warunki:

- posiadanie umowy sprzedaży lub umowy kompleksowej z dostawcą energii elektrycznej;
- posiadanie prawa do dodatku mieszkaniowego,
- zamieszkiwanie w miejscu dostarczania energii elektrycznej.

W 2017 r. wypłacono kwotę 43.577,99 zł na podstawie 2659 wydanych decyzji.

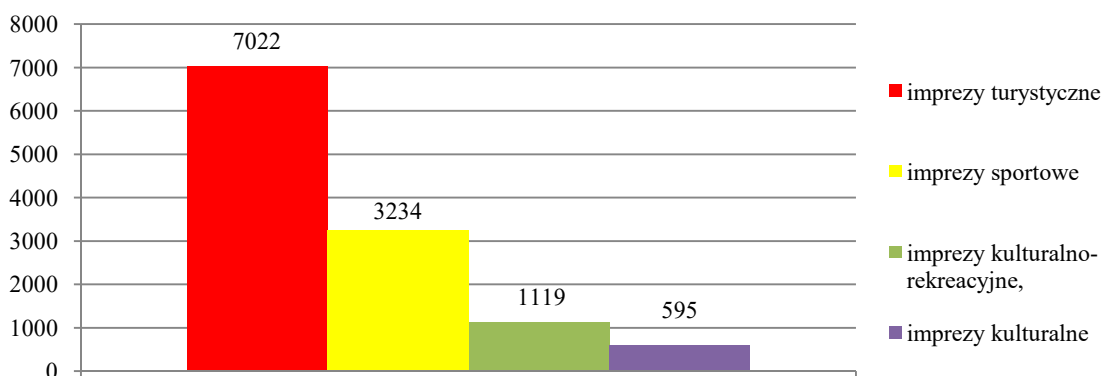
VIII. Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych

W 2017 r. z przyznanej Gminie Miejskiej Biała Podlaska przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych kwoty w wysokości 1.680 602 zł, na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudniania osób niepełnosprawnych, zgodnie z Uchwałą Nr XXVII/26/17 Rady Miasta Biała Podlaska z dnia 31 marca 2017 r. zmienioną Uchwałą Nr XXXI/70/17 Rady Miasta Biała Podlaska z 30 sierpnia 2017 r. zmienioną Zarządzeniem Nr 308/17 Prezydenta Miasta Biała Podlaska z dnia 19 grudnia 2017 r. Na zadania z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych przeznaczono kwotę 1.652.459,00 zł. Środki te wydatkowano na następujące cele:

1. Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych

Na realizację zadania w 2017 r. wydatkowano łącznie 11.970,00 zł rozliczając 9 umów z organizacjami pozarządowymi działającymi rzecz osób niepełnosprawnych:

1. Stowarzyszenie „Sprawni Inaczej” zorganizowało imprezę kulturalno-rekreacyjną pn. „ Dzień Godności Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną” dla 90 niepełnosprawnych mieszkańców Miasta Biała Podlaska. Przekazano dofinansowanie w wysokości 552 zł.
2. Białkopodlaskie Stowarzyszenie „AMAZONKI” zorganizowało imprezę turystyczną pn. „Ziemia Kłodzka” dla 18 dorosłych niepełnosprawnych mieszkańców Miasta Biała Podlaska. Przekazano dofinansowanie w wysokości 5.103,00 zł.
3. Polski Związek Niewidomych Okręg Lubelski na rzecz Koła PZN w Białej Podlaskiej zorganizował 3 imprezy kulturalne pn.: „Bądźmy Razem”, „Międzynarodowy Dzień Białej Laski” i „Mikołajki” dla 41 niepełnosprawnych mieszkańców Miasta Biała Podlaska, w tym 1 dzieci i 3 przewodników. Przekazano dofinansowanie w łącznej wysokości 595,00 zł.
4. Polski Związek Głuchych Zarząd Oddziału Lubelskiego zorganizował dwie imprezy sportowe pn. „Cykl spotkań sportowych dla osób niepełnosprawnych na siłowni i Sali Fitness w 2017 r.” oraz pn. „Cykl spotkań sportowych osób niepełnosprawnych na strzelnicy i w kręgielni”- 7 spotkań każdorazowo dla 15 dorosłych niepełnosprawnych mieszkańców Miasta Biała Podlaska, imprezę kulturalno-rekreacyjną pn. „Międzynarodowy dzień głuchego” dla 15 osób niepełnosprawnych oraz imprezę turystyczną pn. „Niepełnosprawni turyści w Licheniu” również dla 15 osób niepełnosprawnych. Przekazano dofinansowanie w łącznej wysokości 5.720,00 zł.

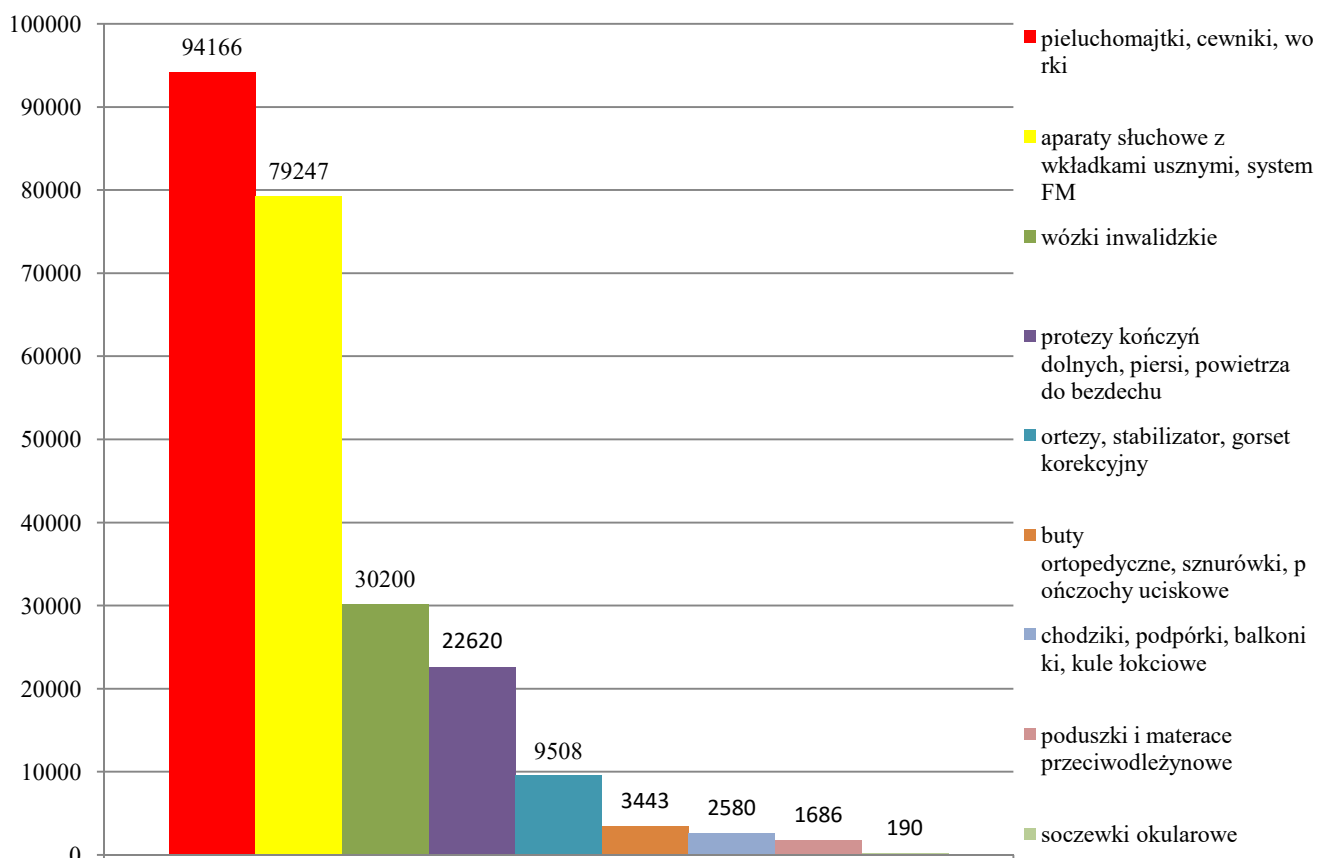

Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych w 2017 roku

2. Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów

W 2017 r. w ramach zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze udzielono pomocy 223 dorosłym osobom niepełnosprawnym na kwotę 185.524,00 zł oraz 19 niepełnosprawnym dzieciom i młodzieży na kwotę 58.116 zł, rozpatrując łącznie 607 wniosków. Dofinansowano zakup: aparatów słuchowych z wkładkami usznymi, system Fm wspomagający słyszenie, poduszek i materaców przeciwoleżynowych, protez (piersi, kończyn dolnych), protez powietrznych do leczenia bezdechu sennego, wózków inwalidzkich, butów ortopedycznych, kul, chodzików, balkoników, podpórek, ortez, gorsetów, pieluchomajtek, wkładek, cewników, worków, soczewek okularowych, in.

Ponadto, niepełnosprawne dziecko otrzymało dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny na kwotę 2.570,00 zł. Dofinansowanie przeznaczono na zakup komputera wraz ze specjalistycznym oprogramowaniem.

Dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze w 2017 roku

3. Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych

W 2017 r. ze środków PFRON dofinansowano pobyt na turnusie rehabilitacyjnym 141 dorosłym osobom niepełnosprawnym oraz 21 dzieciom i młodzieży przeznaczając na ten cel kwotę 153.969,00 zł. Dodatkowo dofinansowano pobyt na turnusie rehabilitacyjnym 62 opiekunom wydając kwotę 44.864,00 zł.

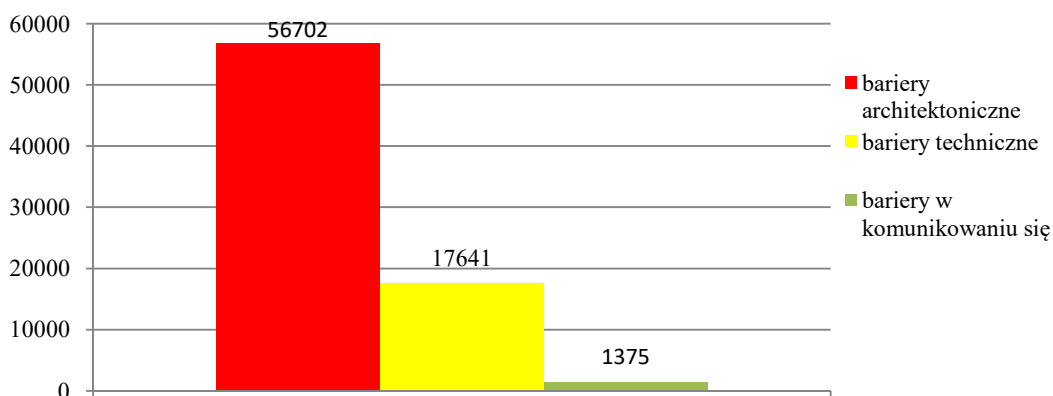
4. Likwidacja barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych

W 2017 r. z dofinansowania ze środków PFRON do likwidacji barier architektonicznych w miejscu zamieszkania skorzystało 7 dorosłych osób niepełnosprawnych i 1 niepełnosprawne dziecko na łączną kwotę

56.702,00 zł. Środki Funduszu przeznaczono na dostosowanie 7 łazienek do potrzeb osób niepełnosprawnych oraz zakup schodołaza.

W ramach likwidacji barier technicznych udzielono wsparcia ze środków PFRON 8 dorosłym osobom niepełnosprawnym na kwotę 17.118,00 zł oraz niepełnosprawnemu dziecku w wysokości 523,00 zł dofinansowując zakup łóżka ortopedycznego, podnośnika transportowo-kąpielowego, rampy najazdowej, szyn najazdowych, elektronicznej niani osobie głuchoniemej, budzika z poduszką wibracyjną osobie głuchej, lupy elektronicznej osobie niedowidzącej oraz zakup poręczy, uchwytów i krzesełek prysznicowych.

Dofinansowanie do likwidacji barier w komunikowaniu się otrzymała dorosła osoba głuchoniema w wysokości 1.375,00 zł. Środki Funduszu przeznaczono na zakup tabletu z dostępem do Internet.

Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w 2017 roku.

5. Dofinansowanie kosztów działania warsztatów terapii zajęciowej

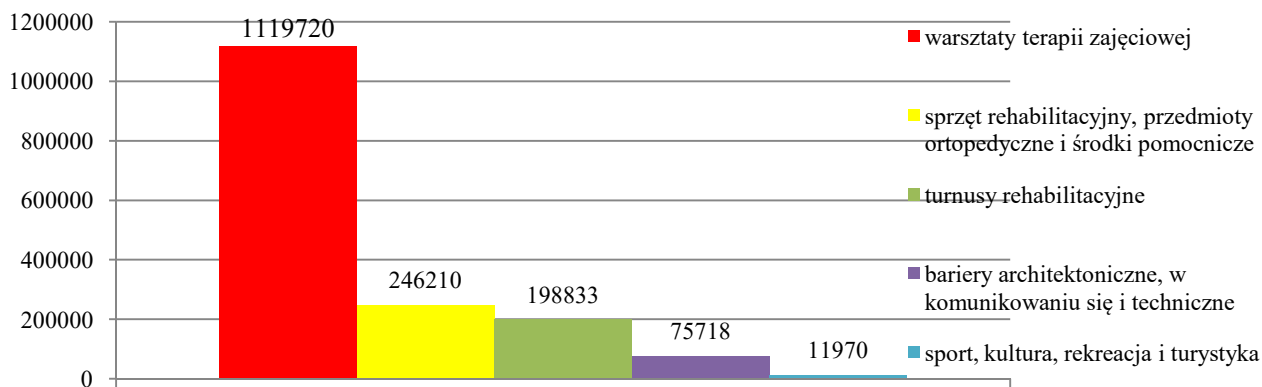
W 2017 r. na terenie Białej Podlaskiej funkcjonowały dwa warsztaty terapii zajęciowej:

1) Warsztat Terapii Zajęciowej przy Spółdzielni Inwalidów „ELREMET” obejmujący wsparciem terapeutycznym 35 osób niepełnosprawnych, w tym 28 mieszkańców Białej Podlaskiej, na którego działalność wydatkowano ze środków PFRON kwotę 559.860,00 zł.

2) Warsztat Terapii Zajęciowej przy Ośrodku „Misericordia” Caritas obejmujący terapią 35 osób niepełnosprawnych, w tym 17 mieszkańców Białej Podlaskiej, na którego działalność wydatkowano ze środków PFRON kwotę 559.860,00 zł.

Łącznie na działalność obu warsztatów terapii zajęciowej przekazano ze środków PFRON kwotę 1.119.720,00zł. Ponadto, działalność funkcjonujących na terenie Białej Podlaskiej warsztatów terapii zajęciowej, zgodnie z art. 10b ust. 2 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, współfinansowana była w 10% z budżetów samorządów terytorialnych. Miasto Biała Podlaska na pokrycie kosztów rehabilitacji 45 mieszkańców miasta przekazało kwotę w wysokości 79 980,50 zł, natomiast powiat bialski na rehabilitację 25 mieszkańców powiatu przekazał kwotę w wysokości 44.433,50 zł.

Dodatkowo w ramach wyżej cyt. ustawy Miasto Biała Podlaska na mocy porozumienia ze Starostą Bialskim pokrywał koszty rehabilitacji dwóch uczestników warsztatu terapii zajęciowej przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Konstancynie, będących mieszkańcami Białej Podlaskiej, przekazując kwotę w wysokości 3.174,00 zł.

Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych w 2017 roku

Pracownicy Działu Realizacji Świadczeń i Analiz – sprawy osób niepełnosprawnych w 2017 r. kontynuowali ścisłą współpracę z Miejską Społeczną Radą do Spraw Osób Niepełnosprawnych oraz organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych, m.in. udzielając osobom niepełnosprawnym i ich rodzinom informacji o przysługujących uprawnieniach, formach pomocy oraz zasadach korzystania z dofinansowania ze środków PFRON na spotkaniach organizowanych przez stowarzyszenia oraz przekazując informacje o wdrażanych programach PFRON.

Dodatkowo realizowane były specjalistyczne usługi transportowe. W ramach świadczonych usług dowożono 11 niepełnosprawnych dzieci i młodzież do Zespołu Szkół Specjalnych, Szkoły Podstawowej Nr 5 z Oddziałami Integracyjnymi oraz Rzemieślniczego Technikum z Oddziałami Integracyjnymi. Wykonano łącznie 1351 przewozów.

6. Aktywny samorząd

W 2017 r. kontynuowano realizację pilotażowego programu „Aktywny samorząd” zgodnie z umową z dnia 9 marca 2013 r. nr AS3/00020/03/D zawartą pomiędzy Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych a Miastem Biała Podlaska w sprawie realizacji pilotażowego programu „Aktywny samorząd”. Jednostką organizacyjną realizującą program był Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej.

Celem głównym programu było wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów pomocy w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji.

Program w 2018 roku obejmował następujące formy wsparcia:

Moduł I – likwidacja barier utrudniających aktywność społeczną i zawodową, w tym:

1) Obszar A – likwidacja bariery transportowej:

- Zadanie 1 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu,
- Zadanie 2 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kat. B,

2) Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestnictwa w społeczeństwie informacyjnym:

- Zadanie 1 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania,
- Zadanie 2 – dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania,

3) Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się:

- Zadanie 2 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
- Zadanie 3 – pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości,
- Zadanie 4 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne (co najmniej na III poziomie jakości),

4) Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej.

W ramach modułu I złożono 9 wniosków, zweryfikowano pozytywnie 8 wniosków. W ramach zawartych umów dofinansowano:

- 1 osobie prawo jazdy kategorii B na kwotę 1.140,00 zł

- 1 osobie zakup sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania na kwotę 8.000,00 zł
- 4 osobom utrzymanie sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym na łączną kwotę 6.473,99 zł
- 2 osobom niepełnosprawnym pobyt dzieci w przedszkolach na łączną kwotę 3.739,41 zł.

Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym

W ramach modułu II złożono 17 wniosków na semestr I i II. W ramach zawartych umów udzielono pomocy uzyskania wykształcenia na poziomie wyższym na łączną kwotę 24.917,00 zł, w tym:

- dofinansowano opłatę za czesne oraz dodatek na pokrycie kosztów kształcenia na kwotę 14.792,00 zł
- przyznano dodatek na pokrycie kosztów kształcenia na kwotę 10.125 zł

IX. Realizacja zadań z zakresu wspierania rodziny

Dział Opieki nad Rodziną i Dzieckiem, jako organizator pieczy zastępczej realizuje zadania na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawy o pomocy społecznej jak również w ramach Programu Wspierania Rodziny oraz Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2015-2017 przyjętego chwałą Rady Miasta Biała Podlaska Nr IX/59/15 z dnia 26 czerwca 2015 r.

System pieczy zastępczej, to zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadku niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców. Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej następuje na podstawie orzeczenia sądu z wyjątkiem sytuacji nagłych, interwencyjnych, o których mowa w art. 35 ust. 2, art. 58 ust. 1 pkt 2 i 3 oraz art. 103 ust. 2 pkt 2 i 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Organizowanie pieczy zastępczej następuje w ostateczności, po wyczerpaniu wszystkich gwarantowanych przepisami możliwości wsparcia rodziny.

Zgodnie z ustawą, piecza zastępcza sprawowana jest w formie:

- 1) rodzinnej;
- 2) instytucjonalnej.

1. Rodziny zastępcze

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej, Zarządzeniem Prezydenta Miasta Biała Podlaska Nr293/11 z dnia 21 listopada 2011 r. został wyznaczony na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Zapewnienie dzieciom pieczy w formie rodzinnej jest jednym z podstawowych zadań własnych powiatu.

W 2017 r. na terenie Miasta Biała Podlaska funkcjonowało łącznie 61 rodzin zastępczych, w których przebywało 98 dzieci (w tym 3 dzieci z orzeczoną niepełnosprawnością).

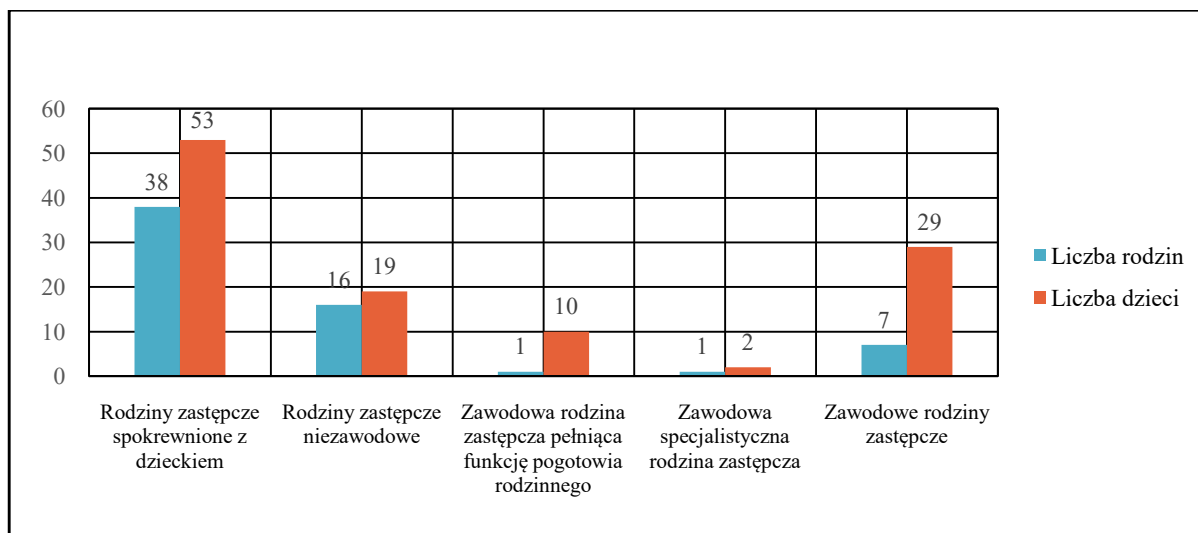
Najliczniejszą grupę stanowiły rodziny zastępcze spokrewnione – 38, w których wychowywało się 53 dzieci.

W 30 rodzinach zastępczych spokrewnionych umieszczonych było 40 dzieci, pochodzących z terenu miasta Biała Podlaska. W 8 rodzinach zastępczych spokrewnionych na terenie miasta Biała Podlaska przebywało 13 dzieci pochodzących z innych powiatów.

Inną grupę rodzin stanowiły rodziny zastępcze niezawodowe. W 16 rodzinach zastępczych niezawodowych wychowywało się 19 dzieci. W 7 rodzinach zastępczych niezawodowych umieszczonych było 8 dzieci pochodzących z terenu miasta Biała Podlaska, w tym jedna rodzina nie pobierała świadczeń na 1 dziecko. W 9 rodzinach zastępczych niezawodowych na terenie miasta Biała Podlaska przebywało 11 dzieci, pochodzących z innych powiatów.

Ponadto w Mieście Biała Podlaska funkcjonowało 7 rodzin zastępczych zawodowych, w których wychowywało się 29 dzieci:

- rodzina zastępcza zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego, w której przebywało łącznie 10 dzieci;
- rodzina zawodowa specjalistyczna, w której przebywało 2 dzieci;
- 5 rodzin zastępczych zawodowych, w których przebywało 17 dzieci, w tym 13 dzieci pochodzących z terenu Miasta Biała Podlaska i 4 dzieci pochodzących z terenu innych powiatów.

Rodziny zastępcze funkcjonujące na terenie Miasta Biela Podlaska i dzieci w nich umieszczone w 2017 r.

W okresie sprawozdawczym z różnych form rodzin zastępczych odeszło łącznie 9 dzieci, w tym:

- 2 dzieci powróciło do rodziny naturalnej,
- 1 dziecko umieszczono w rodzinnej pieczy zastępczej,
- 2 dzieci umieszczono w rodzinie adopcyjnej,
- 3 dzieci umieszczono w instytucjonalnej pieczy zastępczej,
- 1 pełnoletni wychowanek opuścił rodzinę zastępczą i rozpoczął samodzielne życie.

W 2017 r. 4 wychowanków wychowujących się w rodzinach zastępczych ukończyło 18 lat, jednak zadeklarowało pozostanie w tych rodzinach.

Zgodnie z postanowieniami sądu 7 dzieci pochodzących z terenu Miasta Biela Podlaska było umieszczonych w rodzinach zastępczych spokrewnionych na naszym terenie.

Realizacja świadczeń dla rodzin zastępczych.

W okresie sprawozdawczym ogółem wydatkowano kwotę w wysokości 1,066.520,08 zł, stanowiącą wydatki na utrzymanie dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie Miasta Biela Podlaska.

a. świadczenia na rzecz osób fizycznych w wysokości 535.192,11 zł, z tego:

- świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania 44 dzieci w 35 rodzinach zastępczych w wysokości 322.168,26 zł,
- świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania 10 dzieci umieszczonych w 1 rodzinie zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego w łącznej wysokości 42.459,15 zł,
- świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania 2 dzieci wraz z dodatkiem z tytułu niepełnosprawności dzieci w 1 rodzinie zastępczej zawodowej specjalistycznej w wysokości 28.800,00 zł,
- świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania 13 dzieci w 5 zawodowych rodzinach zastępczych w wysokości 134.101,38 zł,
- środki finansowe na utrzymanie domu jednorodzinnego dla 3 rodzin zastępczych zawodowych, w których przebywało po 4 dzieci w wysokości 7.663,32 zł

b. wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń (umowa-zlecenie) dla 7 rodzin zastępczych zawodowych w wysokości 179.160,92 zł, z tego:

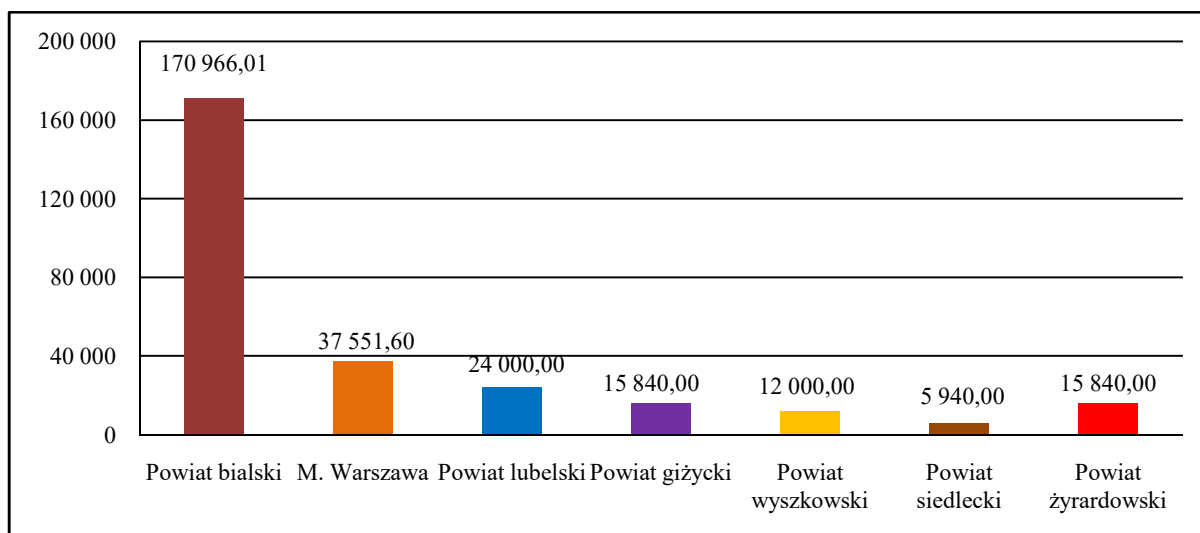
- 1 rodzinie zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego w kwocie 41.693,00 zł,
- 1 rodzinie zastępczej zawodowej specjalistycznej w kwocie 28.720,80 zł,
- 5 rodzinom zastępczym zawodowym w kwocie 108.747,12 zł.

c. na podstawie porozumień między powiatami wydatkowano kwotę 320.564,39 zł z tytułu przyznanych świadczeń dla 19 rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie Miasta Biela Podlaska, w których przebywało 28 dzieci z innych powiatów, z tego:

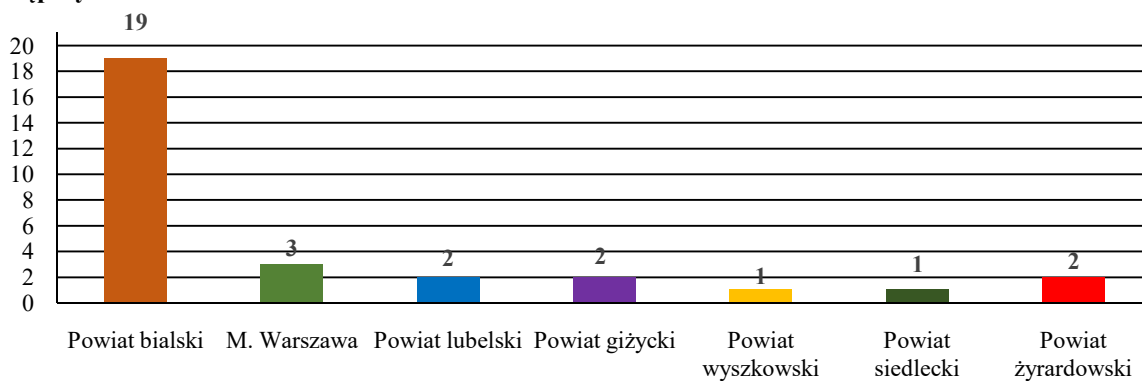
1) wynagrodzenie i pochodne od wynagrodzeń (umowa-zlecenie) dla 2 rodzin zastępczych zawodowych w wysokości 34.856,88 zł:

- dla 1 rodziny zastępczej, w której przebywało 2 dzieci z powiatu bialskiego w wysokości 16.393,50 zł;
  - dla 1 rodziny zastępczej, w której przebywało 2 dzieci z powiatu lubelskiego w wysokości 18.463,38 zł.
- 2) świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych wraz z dodatkiem z tytułu niepełnosprawności w łącznej wysokości 285.707,51 zł, które zostały przeznaczone :
- dla 18 rodzin zastępczych, w których przebywało 19 dzieci z powiatu bialskiego w wysokości 170.966,01 zł,
  - dla 1 rodziny zastępczej, w której przebywało 3 dzieci z miasta Warszawa w wysokości 37.551,60 zł,
  - dla 1 rodziny zastępczej, w której przebywało 2 dzieci z powiatu lubelskiego w wysokości 24.000,00 zł,
  - dla 1 rodziny zastępczej, w której przebywało 2 dzieci z powiatu giżyckiego w wysokości 15.840,00 zł,
  - dla 1 rodziny zastępczej, w której przebywało 1 dziecka z powiatu wyszkowskiego w wysokości 12.000,00 zł,
  - dla 1 rodziny zastępczej, w której przebywało 1 dziecko z powiatu siedleckiego w wysokości 5.940,00 zł,
  - dla 1 rodziny zastępczej, w której przebywało 2 dzieci z powiatu żyrardowskiego w wysokości 15.840,00 zł.
- środkami finansowymi na utrzymanie domu jednorodzinnego dla 2 zawodowych rodzin zastępczych, w których przebywało:
- 2 dzieci z powiatu bialskiego w kwocie 3.322,46 zł;
  - 2 dzieci z powiatu lubelskiego w kwocie 247,44 zł.

Świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dzieci z innych powiatów umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie Miasta Białą Podlaska

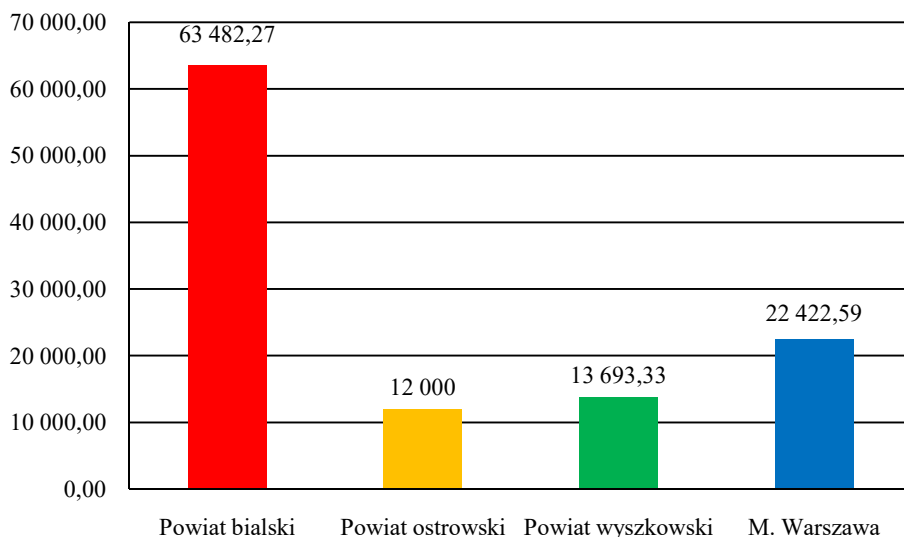

Liczba dzieci z innych powiatów umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie Miasta Białą Podlaska

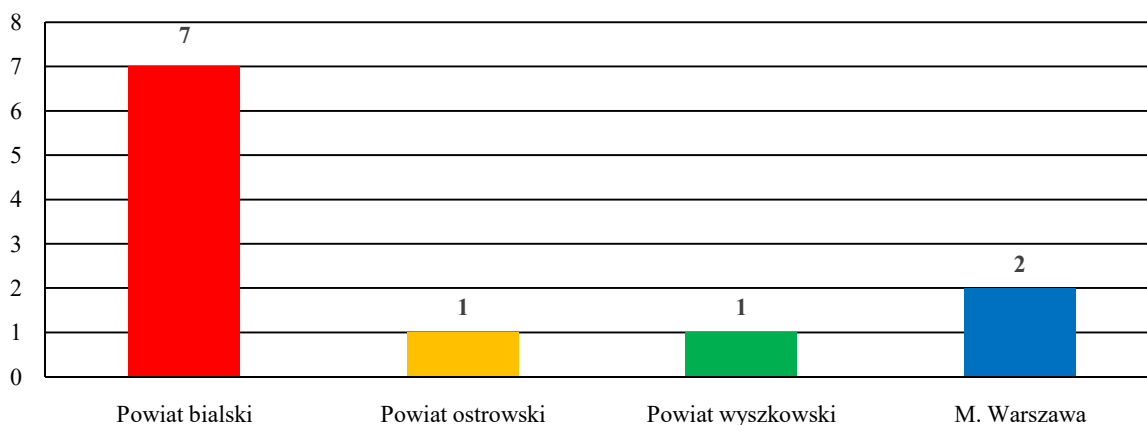
W okresie sprawozdawczym wydatkowano kwotę 428.906,94 zł udzielając pomocy 50 rodzinom zastępczym jako dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego 500+ dla 90 dzieci umieszczonych w tych rodzinach. Ponadto na finansowanie pobytu dzieci cudzoziemców w rodzinach zastępczych wypłacono świadczenia na 3 dzieci cudzoziemskich przebywających w dwóch rodzinach zastępczych na kwotę 9.258,14 zł.

Na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego, na utrzymanie 14 dzieci pochodzących z Białej Podlaskiej umieszczonych w 10 rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów, przekazano kwotę 111.598,19 zł, w tym:

- 63.482,27 zł na utrzymanie 10 dzieci w 6 rodzinach zastępczych na terenie powiatu bialskiego,
- 12.000,00 zł na utrzymanie 1 dziecka w rodzinie zastępczej na terenie powiatu ostrowskiego,
- 13.693,33 zł na utrzymanie 1 dziecka w rodzinie zastępczej na terenie powiatu wyszkowskiego,
- 22.422,59 zł na utrzymanie 2 dzieci w 2 rodzinach zastępczych na terenie miasta Warszawa.

Świadczenia dla rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie innych powiatów

Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów

W 2017 r. 1 dziecko uzyskało 18 lat, opuściło rodzinę zastępczą spokrewnioną i rozpoczęło samodzielne życie, 1 dziecko przysposobiono oraz 1 dziecko opuściło rodzinę zastępczą niezawodową i umieszczono w placówce opiekuńczo – wychowawczej. Ponadto 3 dzieci powróciło pod opiekę rodziny naturalnej.

2.Pomoc dla osób usamodzielnianych

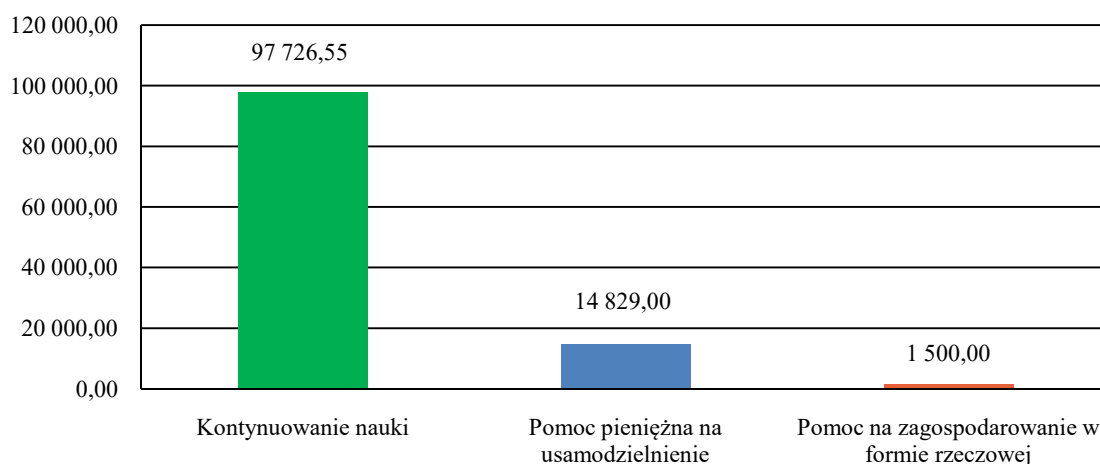
Osoba pełnoletnia opuszczająca rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo – wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-wychowawczą, młodzieżowy ośrodek wychowawczy,

socjalizacyjny, zakład poprawczy zostaje objęta indywidualnym programem usamodzielnienia, określającym sposób uzyskania przez tę osobę wykształcenia, kwalifikacji zawodowych, pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych oraz pomocy w podjęciu zatrudnienia. Ponadto otrzymuje pomoc na:

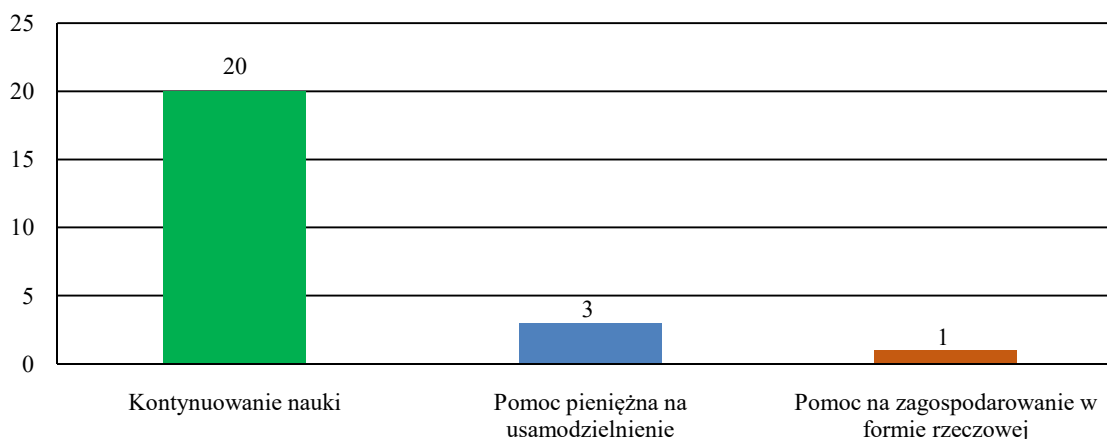
- kontynuowanie nauki;
- usamodzielnienie;
- zagospodarowanie.

W 2017 r. udzielono pomocy pełnoletnim usamodzielnianym wychowankom opuszczającym rodziny zastępcze, placówki opiekuńczo – wychowawcze, młodzieżowe ośrodki wychowawcze w łącznej wysokości 155 812,15 zł, z tego:

- a. opuszczającym rodziny zastępcze:
  - 20 osobom przyznano pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki w wysokości 97.726,55 zł;
  - 3 osobom przyznano pomoc pieniężną na usamodzielnienie w wysokości 14.829,00 zł;
  - 1 osobie przyznano pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej w wysokości 1.500,00 zł;

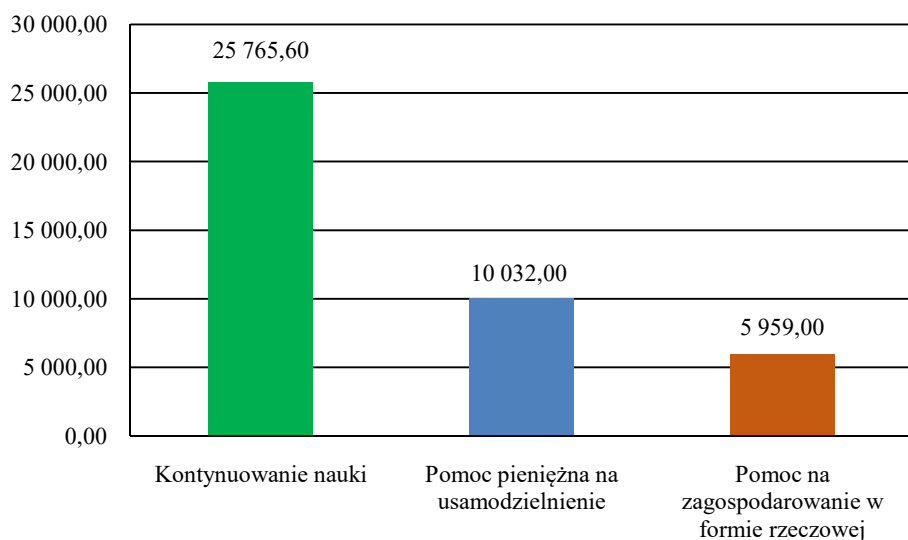

Pomoc dla osób usamodzielnianych opuszczających rodziny zastępcze

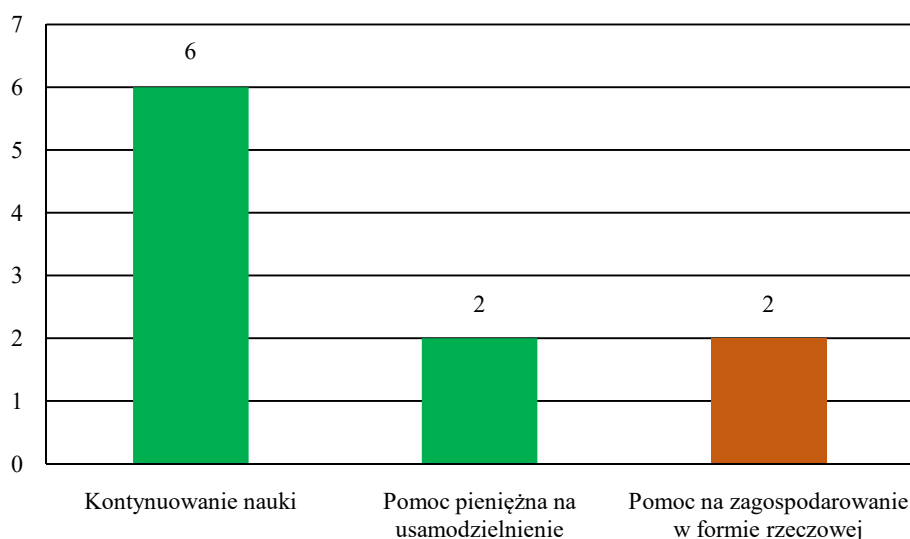

Liczba osób usamodzielnianych opuszczających rodziny zastępcze

- b. opuszczającym placówki opiekuńczo – wychowawcze, zakłady poprawcze, młodzieżowe ośrodki wychowawcze i socjalizacyjne:
  - 6 osobom przyznano pomoc pieniężną z przeznaczeniem na kontynuowanie nauki w łącznej wysokości 25.765,60 zł;
  - 2 osobom przyznano pomoc pieniężną na usamodzielnienie w wysokości 10.032,00 zł;
  - 2 osobom przyznano pomoc w formie rzeczowej na zagospodarowanie w wysokości 5.959,00 zł;

Pomoc dla osób usamodzielnianych opuszczających placówki opiekuńczo – wychowawcze, młodzieżowe ośrodki wychowawcze i socjalizacyjne oraz zakłady poprawcze.

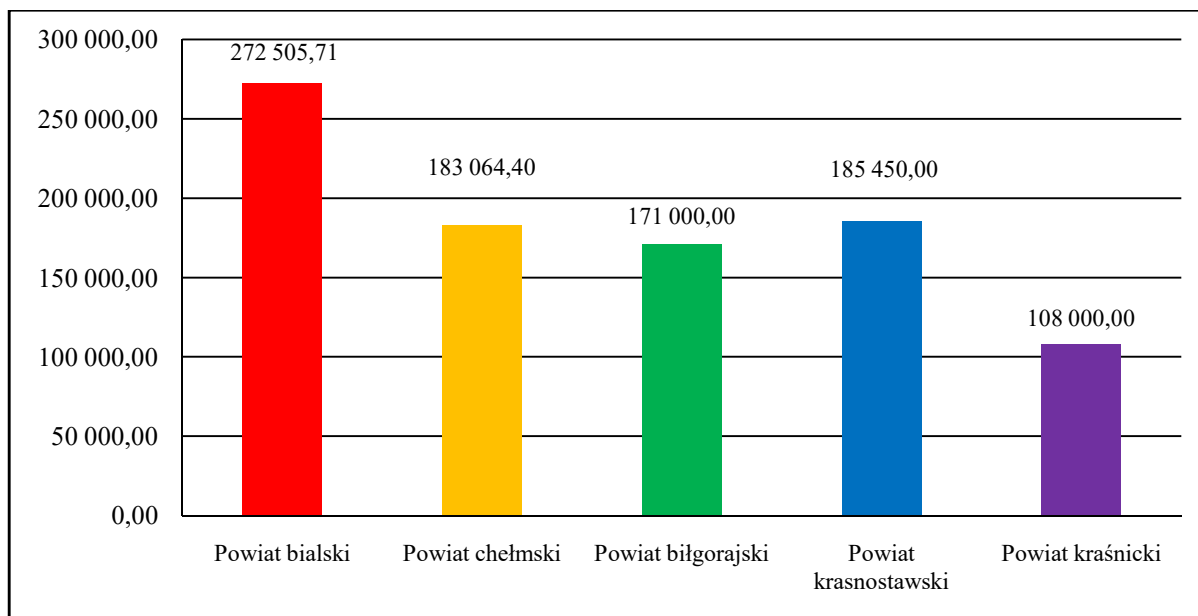
Liczba osób usamodzielnianych opuszczających placówki opiekuńczo – wychowawcze, młodzieżowe ośrodki wychowawcze i socjalizacyjne oraz zakłady poprawcze

3.Placówki opiekuńczo-wychowawcze

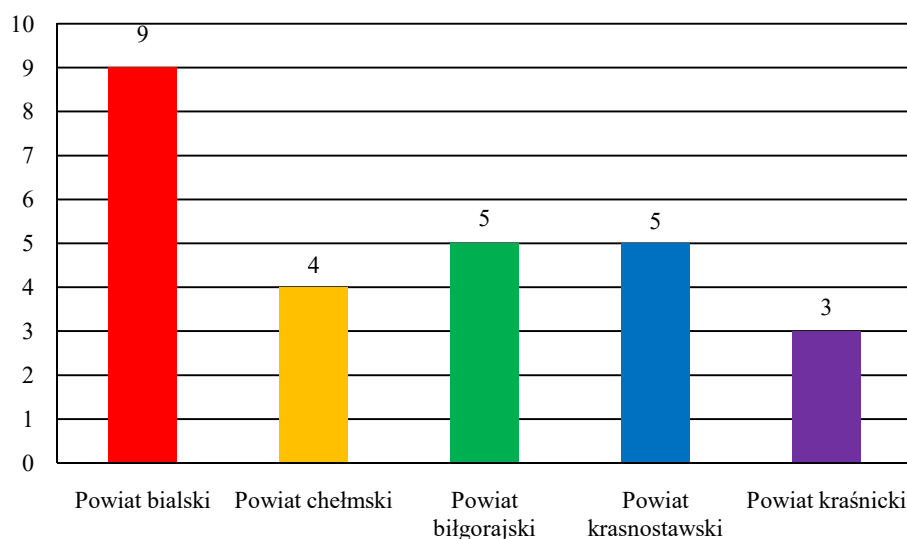
W 2017 r. w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie kraju przebywało 26 dzieci z terenu Miasta Biała Podlaska. Na pokrycie kosztów ich utrzymania wydatkowano łącznie kwotę 920.020,11zł, z przeznaczeniem na:

- utrzymanie 9 dzieci na terenie powiatu bialskiego w wysokości 272.505,71 zł;
- utrzymanie 4 dzieci na terenie powiatu chełmskiego w wysokości 183.064,40 zł;
- utrzymanie 5 dzieci na terenie powiatu biłgorajskiego w wysokości 171.000,00 zł;
- utrzymanie 5 dzieci na terenie powiatu krasnostawskiego w wysokości 185.450,00 zł;
- utrzymanie 3 dzieci na terenie powiatu kraśnickiego w wysokości 108.000,00 zł.

W 2017 r. na podstawie orzeczeń sądu 8 dzieci skierowano do placówek opiekuńczo – wychowawczych, zaś 4 dzieci powróciło do rodziny biologicznej. Jedna pełnoletnia wychowanka opuściła placówkę i rozpoczęła samodzielne dorosłe życie.

Koszty utrzymania dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów

Liczba dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo – wychowawczych na terenie innych powiatów

Ponadto u 84 rodziców biologicznych dzieci pochodzących z terenu Miasta Biała Podlaska umieszczonych w rodzinnej lub instytucjonalnej pieczy zastępczej przeprowadzono postępowanie w celu ustalenia bądź odstąpienia od odpłatności za ich pobyt – Uchwała Rady Miasta Biała Podlaska Nr XXI/198/12 z dnia 30 sierpnia 2012 r.

4 rodzicom biologicznym wytoczono powództwa o alimenty na rzecz dzieci pochodzących z terenu Miasta Biała Podlaska umieszczonych w rodzinnej bądź instytucjonalnej pieczy zastępczej.

4. Program asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizował rządowy program wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, o którym mowa w art. 187 a ust. 1 ustawy, w ramach „Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2017”.

Na rzecz koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej poniesiono wydatki w kwocie 112.702,77 zł, tego:

- wydatki na realizację zadań statutowych w wysokości 6.017,95 zł,

– na wynagrodzenie 3 koordynatorów wydatkowano kwotę 106.684,82 zł, z tego 63.800,00 zł stanowiły środki z budżetu Wojewody Lubelskiego jako dofinansowanie kosztów zatrudnienia koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej w ramach ogłoszonego przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej „Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2017”.

Wsparciem 3 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej objętych było 61 rodzin, w których przebywało 96 dzieci, w tym 13 pełnoletnich wychowanków, którzy opuścili pieczę zastępczą.

W okresie od stycznia do grudnia 2017 r. zatrudniono 3 koordynatorów na umowę o pracę w systemie zadaniowym, co umożliwiło im elastyczne zarządzanie czasem w kontaktach z rodzinami zastępczymi.

Kontakty koordynatorów z rodzinami zastępczymi odbywały się 1 lub 2 razy w miesiącu lub częściej w zależności od potrzeb, w miejscu zamieszkania rodziny zastępczej. Kontakty telefoniczne z zasady inicjowały wizytę osobistą koordynatora w środowisku bądź w związku z występującymi problemami w rodzinie.

Spotkania z wychowawcami klas i pedagogami odbywały się na terenie szkół, do których dzieci uczęszczają.

Koordynatorzy swoją pracę z rodziną dokumentowali notatkami służbowymi oraz kartami pracy z rodziną. Ponadto brali udział w posiedzeniach zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w pieczy zastępczej i oceniali zasadność dalszego pobytu dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej. Sporządzono 50 planów pomocy dziecku oraz 107 ocen sytuacji dziecka przebywającego w rodzinie zastępczej.

Wsparciem 3 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej objęte były nie tylko rodziny zastępcze, ale i osoby pełnoletnie pozostające nadal w rodzinie zastępczej. Działania podejmowane przez koordynatorów to: bezpośrednia praca z rodziną w środowisku – wizyty u rodzin, budowanie relacji z rodzicami oparte na wzajemnym zaufaniu, co ułatwiało diagnozowanie potrzeb dziecka wychowywanego w pieczy zastępczej oraz określenie w planach pracy pomocy koniecznej do podjęcia działań na rzecz dziecka w rodzinie. Działania te wzmacniały sprawność funkcjonowania rodziny oraz zwiększały jej siłę i wiarę we własne możliwości. Pomoc niesiona przez koordynatorów polegała przede wszystkim na wspieraniu rodzin zastępczych do pokonywania różnych problemów, a nie wyłączenia w ich rozwiązywaniu.

Koordynatorzy współpracowali z sądami, szkołami, pracownikami socjalnymi, asystentami i ośrodkiem adopcyjnym. Ponadto uczestniczyli w serii szkoleń doskonaląc i podnosząc swoją wiedzę i kwalifikacje z zakresu pracy z rodziną i dzieckiem.

Od lipca 2017 r. zatrudniono psychologa i poniesiono wydatki z tego tytułu w kwocie 7.500,00 zł. Działania podejmowane przez psychologa to: prowadzenie szkoleń i grup wsparcia dla rodzin zastępczych i dzieci w nich umieszczonych, udział w posiedzeniach zespołu w sprawie oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej, prowadzenie badań w oparciu o testy psychologiczne i sporządzanie opinii o predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz wizyty u rodzin zastępczych praca z rodziną i dzieckiem – indywidualne konsultacje.

Asystent rodziny realizuje pracę socjalno-wychowawczą z elementami terapii w środowisku zamieszkania rodziny i w miejscu przez nią wskazanym. Głównym jego działaniem powinna być pedagogizacja oraz wspieranie informacyjne, emocjonalne, instrumentalne, czasem rzeczowe rodziny w różnych czynnościach dnia codziennego. Główną formą jego pracy winno być towarzyszenie (asystowanie). Asystowanie w odróżnieniu od dyrektywnego przydzielania zadań lub wyłączenia polega na obecności, towarzyszeniu w czymś, uczestniczeniu, służeniu wsparciem.

Warunkiem koniecznym realizacji asystentury rodziny jest zmiana charakteru pracy przedstawiciela służb społecznych z arbitralnego i „urzędniczego” na służebny, towarzyszący i partnerski.

W 2017 r. wsparciem 3 zatrudnionych asystentów rodziny objęto łącznie 50 rodzin, z których 19 zobowiązanych było przez sąd do pracy z asystentem. Do końca 2017 roku z 4 rodzinami zakończono współpracę z uwagi na zrealizowanie założonych celów i poprawę sytuacji opiekuńczo-wychowawczej w rodzinach.

5.Przygotowanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej

W 2017 r. na prośbę sądów pracownicy Działu Opieki nad Rodziną i Dzieckiem sporządzili 6 opinii o kandydatach na rodziców zastępczych, po wcześniejszym przebadaniu kandydatów przez psychologa i wydaniu opinii o posiadaniu stosownych predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, zebraniu informacji w środowisku, przeanalizowaniu sytuacji osobistej, rodzinnej i majątkowej osób zgłaszających gotowość do pełnienia tej funkcji. Rodzice zastępczy stanowiący rodzinę zastępczą niezawodową zostali zobowiązani przez sąd do przejścia szkolenia dla kandydatów na rodzinę zastępczą, jednakże jeden z rodziców odbył to szkolenie (drugi rodzic wyjechał za granicę).

6. Promocja rodzicielstwa zastępczego

W celu pozyskania kandydatów na rodziny zastępcze prowadzono działania promujące rodzicielstwo zastępcze:

– pracownicy Działu Opieki nad Rodziną i Dzieckiem zorganizowali spotkanie noworoczne dla rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie miasta Biała Podlaska. Dzięki wsparciu siedmiu sponsorów spotkanie miało charakter rodzinny i integracyjny. W spotkaniu uczestniczyło 29 rodziców zastępczych i 42 dzieci przebywających w tych rodzinach. Obchody Dnia Rodzicielstwa Zastępczego odbyły się w Europejskim Centrum Kształcenia i Wychowania w Roskoszy wspólnie z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Białej Podlaskiej oraz Stowarzyszeniem Rodzicielstwa Zastępczego „Jedno Serce” w Żabcach. Liczba uczestników 95 (rodziny zastępcze i pracownicy MOPS.) Koszt poniesionych wydatków 4.375,92 zł oraz wsparcie 7 sponsorów.

Promowanie rodzicielstwa zastępczego odbywało się również za pośrednictwem mediów. Informacje o wszystkich wydarzeniach na bieżąco umieszczane były na stronach internetowych MOPS i Urzędu Miasta. Na stronie internetowej MOPS zamieszczano informacje, jak zostać rodzicem zastępczym i warunki jakie należy spełniać. Odbył się cykl audycji radiowych w Katolickim Radiu Podlasie promujący i przybliżający ideę rodzicielstwa zastępczego, na antenie wystąpienia rodziców zastępczych „Jak minął dzień?”

7. Współpraca z innymi podmiotami

Działu Opieki nad Rodziną i Dzieckiem jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej współpracował w ramach swoich zadań z:

– sądami rodzinnymi przekazując 107 opinii dotyczące zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej sporządzonych na 58 posiedzeniach zespołów do spraw rodzinnej pieczy zastępczej dokonując jednocześnie oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinie zastępczej, informując jednocześnie o całokształcie sytuacji osobistej i rodzinnej dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej oraz ocenę rodziny zastępczej pod względem predyspozycji do pełnienia powierzonej im funkcji i jakości wykonywanej pracy, przekazywano rejestr osób pełniących funkcje rodzin zastępczych zawodowych i rodzin zastępczych niezawodowych, sporządzano opinie o kandydatach na rodzinę zastępczą.

Współpraca z sądami, nie zawsze przebiegała prawidłowo. Sądy niejednokrotnie wyznaczały zbyt krótkie terminy na sporządzanie opinii o kandydatach na rodzinę zastępczą lub nie uwzględniały negatywnych ocen organizatora o kandydatach na rodziców zastępczych;

- PCPR – w szczególności w procesie usamodzielniania wychowanków z pieczy zastępczej, jak również przekazywano informacje na temat możliwości umieszczania dzieci na terenie innych powiatów w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, bądź dzieci z innych powiatów w rodzinach zastępczych na terenie Miasta Biała Podlaska na mocy postanowień sądu i zawartych porozumień między powiatami,
- gminnymi ośrodkami pomocy społecznej w zakresie oceny sytuacji rodziców biologicznych dzieci przebywających w pieczy zastępczej, zbierano informacje dotyczące sytuacji dochodowej, rodzinnej, zdrowotnej i majątkowej rodziców biologicznych dzieci i ustalano ewentualne odpłatności za pobyt dziecka w pieczy,
- przedstawicielami placówek opiekuńczo – wychowawczych ,którzy brali udział w posiedzeniach zespołów ds. okresowej oceny sytuacji dziecka i rodziny, jak też procesu usamodzielniania wychowanków placówek,
- kuratorami sądowymi w zakresie realizacji postanowień sądu, jak i pełnoletnich wychowanków opuszczających pieczę zastępczą,
- ośrodkami adopcyjnymi w sprawach dzieci z uregulowaną sytuacją prawną i możliwością przysposobienia,
- instytucjami oświatowym, takimi jak: szkoły, poradnie psychologiczno – pedagogiczne, monitorując przebieg edukacji dzieci,
- podmiotami leczniczymi, takimi jak: przychodnie, lekarze określonych specjalizacji Poradni Zdrowia Psychicznego, Poradni Uzależnień w celu uzyskania przez rodziny zastępcze pomocy specjalistycznej,
- punktami nieodpłatnej pomocy prawnej funkcjonującymi w Białej Podlaskiej,
- Centrum Pomocy Interdyscyplinarnej Punkt Biała Podlaska przy ul. Warszawskiej,
- Centrum Wolontariatu przy Caritas Diecezji Siedleckiej w Białej Podlaskiej – podpisano porozumienie o współpracy w ramach pomocy wychowankom rodzin zastępczych w nauce i organizacji im czasu wolnego.

8. Szkolenia dla rodzin zastępczych

Wychodząc na przeciw potrzebom rodzin zastępczych Dział Opieki nad Rodziną i Dzieckiem, realizując zapisy ustawy dotyczące podnoszenia kwalifikacji przez rodziny zastępcze, zorganizował:

- w dniu 5 kwietnia 2017 r. pod patronatem Starosty Bialskiego i Prezydenta Miasta Biała Podlaska przy współudziale Fundacji „Dajemy Dzieciom Siłę” oraz Stowarzyszenia Rodzicielstwa Zastępczego „Jedno Serce” w Żabcach odbyła się konferencja „Bialskie Dzieci Bezpieczne”, w której uczestniczyło 22 osoby (pracownicy MOPS i rodziny zastępcze).
- serię szkoleń superwizyjnych dla rodzin zastępczych zawodowych prowadzoną przez Firmę Szkoleniową „PRAXE”. Koszt szkolenia – 8 772,00 zł.
- rodziny zastępcze funkcjonujące na terenie Miasta Biała Podlaska korzystały z warsztatów/grup wsparcia - 7, prowadzonych przez psychologa tutejszego Ośrodka. Ta forma pracy z rodziną cieszy się dużym zainteresowaniem. W związku z tym prowadzone są dalsze comiesięczne spotkania. Sześć rodzin zastępczych tut. Ośrodka jest członkami Stowarzyszenia Rodzicielstwa Zastępczego „Jedno Serce” w Żabcach - uczestnictwo w comiesięcznych spotkaniach jak też grupach wsparcia.

X. Zadania z zakresu świadczeń rodzinnych i socjalnych

Zadania wykonywane są w Dziale Świadczeń Rodzinnych i Socjalnych, są to zadania zlecone przez Rząd Rzeczypospolitej Polskiej samorządowym organom właściwym z zakresu ustalenia prawa do świadczeń i ich wypłata osobom uprawnionym. Przysługują one obywatelom polskim oraz cudzoziemcom do których stosuje się przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, jeżeli wynika to z wiążących Rzeczpospolitą Polską umów dwustronnych o zabezpieczeniu społecznym, przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej, zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w związku z okolicznościami, o których mowa w art. 127 i art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. poz. 1650 oraz z 2014 r. poz. 463 i 1004), lub w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej, jeżeli zamieszkują z członkami rodzin na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej posiadającym kartę pobytu z adnotacją „dostęp do rynku pracy” z wyłączeniem obywateli państw trzecich, którzy uzyskali zezwolenie na pracę na terytorium państwa członkowskiego na okres nie przekraczający 6 miesięcy, obywatele państw trzecich przyjętych w celu podjęcia studiów oraz obywatele państw trzecich, którzy mają prawo do wykonywania pracy na podstawie wizy. Świadczenia przysługują w/w osobom, jeżeli zamieszkują na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres zasiłkowy, w którym otrzymują świadczenia rodzinne, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

Wypłacane świadczenia to :

- zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego – wydano 2694 decyzje, wypłacono kwotę 7.419 187,27 zł,
- świadczenia opiekuńcze:
- zasiłek pielęgnacyjny – wydano 113 decyzje, wypłacono kwotę – 1.401.021,00 zł,
- specjalny zasiłek opiekuńczy – wydano 38 decyzji, wypłacono kwotę – 177.346,30 zł,
- świadczenie pielęgnacyjne – wydano 189 decyzji, wypłacono kwotę – 2.601.332,90 zł,
- zasiłek dla opiekuna – wydano 4 decyzje, wypłacono – kwotę 109.490,90 zł,
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka – wydano 548 decyzji, wypłacono kwotę 546.000,00zł,
- świadczenie rodzicielskie – wydano 163 decyzje, wypłacono kwotę 1.661.518,43 zł,
- jednorazowe świadczenie w wysokości 4.000,00 zł „za życiem” – wydano 10 decyzji na kwotę 40.000,00 zł,
- świadczenia z funduszu alimentacyjnego – wydano 842 decyzje, wypłacono kwotę 3.404.776 zł,
- świadczenia wychowawcze – wydano 4741 decyzje, wypłacono kwotę 37.244.732,45 zł,
- dodatek energetyczny – wydano 2656 decyzji, wypłacono kwotę 43.577,99 zł,
- dodatek mieszkaniowy – wydano 2091 decyzje, wypłacono kwotę 1.819 .428,62 zł.

Do zadań działu należy także postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych. Są to:

- wezwania na wywiad alimentacyjny – 404
- przeprowadzanie wywiadów alimentacyjnych – 306
- kierowanie do prokuratury wniosków o ściganie za przestępstwo niealimentacji – 40
- wnioskowanie do urzędu pracy o aktywizację zawodową - 82
- wnioskowanie o podjęcie działań wobec dłużników zamieszkujących poza Białą Podlaską – 229
- przekazywanie organom egzekucyjnym informacji mających wpływ na skuteczność egzekucji – 306

- zobowiązanie do zarejestrowania się w powiatowym urzędzie pracy- 55
- informowanie organów właściwych wierzyciela o podjętych działaniach wobec dłużnika alimentacyjnego- 120
- informowanie dłużników o przyznanych świadczeniach z funduszu alimentacyjnego osobom uprawnionym – 564
- wydawanie decyzji o uznaniu dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych – 41
- wnioskowanie do organów egzekucyjnych o przyłączenie się do postępowanie egzekucyjnego – 242
- kierowanie do policji zawiadomień o możliwości popełnienia przestępstwa określonego w art. 209 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny – 241
- odpowiadanie na pisma policji kierowane w związku z prowadzonymi postępowaniami wobec dłużników alimentacyjnych - 240
- odpowiadanie na pisma kuratorów sądowych dot. dłużników alimentacyjnych – 52
- zapytania do centralnej ewidencji kierowców po informację, czy dłużnik posiada uprawnienie do kierowania pojazdami - 31
- wnioski o zatrzymanie prawa jazdy – 15
- zgłaszanie i aktualizacja do Biur Informacji Gospodarczych informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy.

Dzięki wymienionym działaniom od dłużników alimentacyjnych wpłynęła kwota 845.669,83 zł – wydano kwotę 3.404.776,00 zł.

Podstawy nabywania uprawnień do poszczególnych świadczeń – wypłacono kwotę 56 .68411,86 zł

1.Zasiłek rodzinny

Zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę lub dochód osoby uczącej się nie przekracza 674,00 zł, a w przypadku rodziny z dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności nie przekracza 764,00 zł.

Prawo do zasiłku rodzinnego i dodatków do tego zasiłku przysługuje:

- rodzicom, jednemu z rodziców albo opiekunowi prawnemu dziecka,
- opiekunowi faktycznemu dziecka,
- osobie uczącej się (osoba pełnoletnia ucząca się, niepozostająca na utrzymaniu rodziców w związku z ich śmiercią lub w związku z ustaleniem wyrokiem sądowym lub ugodą sądową prawa do alimentów z ich strony).

Zasiłek rodzinny przysługuje osobom do ukończenia przez dziecko:

- 18 roku życia,
- nauki w szkole, jednak nie dłużej niż do ukończenia 21 roku życia,
- 24 roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub w szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności

Zasiłek rodzinny przysługuje osobie uczącej się w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie dłużej niż do ukończenia 24 roku życia.

Zasiłek rodzinny nie przysługuje, jeżeli:

- dziecko lub osoba ucząca się pozostają w związku małżeńskim,
- dziecko zostało umieszczone w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie albo w rodzinie zastępczej,
- osoba ucząca się została umieszczona w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie,
- pełnoletnie dziecko albo osoba ucząca się jest uprawniona do zasiłku rodzinnego na własne dziecko

Zasiłek rodzinny nie przysługuje również, jeśli osobie samotnie wychowującej dziecko nie zostało zasądzone świadczenie alimentacyjne na rzecz dziecka od drugiego z rodziców dziecka, chyba że:

- rodzice lub jedno z rodziców dziecka nie żyje,
- ojciec dziecka jest nieznan,
- powództwo o ustalenie świadczenia alimentacyjnego od drugiego z rodziców zostało oddalone,

- sąd zobowiązał jednego z rodziców do ponoszenia całkowitych kosztów utrzymania dziecka i nie zobowiązał drugiego z rodziców do świadczenia alimentacyjnego na rzecz tego dziecka.

Wyłacono kwotę 5.266.133,75 zł.

Do zasiłku rodzinnego przysługują dodatki z tytułu:

- urodzenia dziecka,
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego,
- samotnego wychowania dziecka,
- wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego,
- rozpoczęcia roku szkolnego,
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania.

Wyłacono kwotę 2.153.053,52 zł.

2. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka

Jednorazową zapomogę przyznaje się z tytułu urodzenia się żywego dziecka w wysokości 1 000,00 zł na jedno dziecko.

Zapomoga przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka, jeśli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 1 922,00 zł.

Wniosek o wypłatę zapomogi składa się w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka, a w przypadku gdy wniosek dotyczy dziecka objętego opieką prawną, opieką faktyczną albo dziecka przysposobionego – w terminie 12 miesięcy od dnia objęcia dziecka opieką albo przysposobienia.

Wyłacono kwotę 546 000,00zł.

3. Świadczenie rodzicielskie

Świadczenie rodzicielskie przysługuje:

- matce dziecka albo ojcu;
- opiekunowi faktycznemu dziecka w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7 roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego – do ukończenia 10 roku życia;
- rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7 roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego – do ukończenia 10 roku życia;
- osobie, która przysposobiła dziecko, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7 roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego - do ukończenia 10 roku życia.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje od dnia:

- porodu w przypadku matki dziecka;
- objęcia dziecka opieką, nie dłużej niż do ukończenia przez dziecko 7 roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego, nie dłużej niż do ukończenia 10 roku życia - w przypadku opiekuna faktycznego dziecka oraz rodziny zastępczej;
- przysposobienia dziecka, nie dłużej niż do ukończenia przez dziecko 7 roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego, nie dłużej niż do ukończenia 10 roku życia - w przypadku osoby, która przysposobiła dziecko.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje w wysokości 1 000,00 zł miesięcznie.

Prawo do świadczenia rodzicielskiego ustala się, począwszy od miesiąca urodzenia, objęcia opieką lub przysposobienia dziecka, jeżeli wniosek o ustalenie prawa do świadczenia rodzicielskiego został złożony w terminie 3 miesięcy, licząc od dnia urodzenia przysposobienia lub objęcia opieką dziecka.

W przypadku ubiegania się o świadczenie rodzicielskie przez ojca dziecka (w opisanych wcześniej przypadkach), termin 3 miesięcy jest liczony od dnia skrócenia okresu pobierania świadczenia rodzicielskiego, śmierci matki dziecka lub porzucenia dziecka przez matkę.

Wyłacono kwotę 1.661.518,43 zł.

4. Zasiłek pielęgnacyjny

Zasiłek pielęgnacyjny przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia osobie niepełnosprawnej opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji. Wysokość zasiłku pielęgnacyjnego wynosi 153,00zł miesięcznie.

Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje:

- niepełnosprawnemu dziecku,
- osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- osobie, która ukończyła 75 lat.

Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje także osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia.

Zasiłek pielęgnacyjny nie przysługuje:

- osobie uprawnionej do dodatku pielęgnacyjnego,
- osobie umieszczonej w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie

Wypłacono kwotę 1.401.021,00zł.

5. Świadczenie pielęgnacyjne:

Świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, przysługuje: matce albo ojcu,

- opiekunowi faktycznemu dziecka,
- osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną, w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności – jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji, albo osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Świadczenie pielęgnacyjne w 2017 r. wynosiło 1.406,00 zł.

Świadczenie pielęgnacyjne nie przysługuje, jeżeli:

1.osoba sprawująca opiekę:

- ma ustalone prawo do emerytury, renty, renty rodzinnej z tytułu śmierci małżonka przyznanej w przypadku zbiegu prawa do renty rodzinnej i innego świadczenia emerytalno-rentowego, renty socjalnej, zasiłku stałego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego,
- ma ustalone prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego, świadczenia pielęgnacyjnego lub zasiłku dla opiekuna, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów;

2.osoba wymagająca opieki:

- pozostaje w związku małżeńskim, chyba że współmałżonek legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,
- została umieszczona w rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej spokrewnionej, rodzinnym domu dziecka albo, w związku z koniecznością kształcenia, rewalidacji lub rehabilitacji, w placówce zapewniającej całodobową opiekę, w tym w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, z wyjątkiem podmiotu wykonującego działalność leczniczą, i korzysta w niej z całodobowej opieki przez więcej niż 5 dni w tygodniu;

3.na osobę wymagającą opieki inna osoba ma ustalone prawo do wcześniejszej emerytury;

4.na osobę wymagającą opieki jest ustalone prawo do dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki z tytułu korzystania z urlopu wychowawczego, prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego, prawo do świadczenia pielęgnacyjnego lub prawo do zasiłku dla opiekuna, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów;

5. na osobę wymagającą opieki inna osoba jest uprawniona za granicą do świadczenia na pokrycie wydatków związanych z opieką, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

W przypadku, gdy o świadczenie pielęgnacyjne ubiegają się rolnicy, małżonkowie rolników bądź domownicy, świadczenia te przysługują odpowiednio:

1. rolnikom w przypadku zaprzestania prowadzenia przez nich gospodarstwa rolnego;
  2. małżonkom rolników lub domownikom w przypadku zaprzestania prowadzenia przez nich gospodarstwa rolnego albo wykonywania przez nich pracy w gospodarstwie rolnym.
- Wypłacono kwotę 2. 601 .332,90 zł.

6. Specjalny zasiłek opiekuńczy

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2015 r. poz. 2082 z późn. zm.) ciąży obowiązek alimentacyjny, także małżonkom, jeżeli:

- nie podejmują zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub
- rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej

W celu sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje, jeżeli łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty kryterium dochodowego wynoszącego 764,00zł.

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje w kwocie 520,00zł miesięcznie.

Specjalny zasiłek opiekuńczy nie przysługuje, jeżeli:

1. osoba sprawująca opiekę:
  - ma ustalone prawo do emerytury, renty, renty rodzinnej z tytułu śmierci małżonka przyznanej w przypadku zbiegu prawa do renty rodzinnej i innego świadczenia emerytalno-rentowego, renty socjalnej, zasiłku stałego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego,
  - ma ustalone prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego, świadczenia pielęgnacyjnego lub zasiłku dla opiekuna, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów,
  - legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
2. osoba wymagająca opieki została umieszczona w rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej spokrewnionej, w rodzinnym domu dziecka albo, w związku z koniecznością kształcenia, rewalidacji lub rehabilitacji, w placówce zapewniającej całodobową opiekę, w tym w specjalnym ośrodku szkolno – wychowawczym, z wyjątkiem podmiotu wykonującego działalność leczniczą, i korzysta w niej z całodobowej opieki przez więcej niż 5 dni w tygodniu;
3. na osobę wymagającą opieki inna osoba ma ustalone prawo do wcześniejszej emerytury;
4. na osobę wymagającą opieki jest ustalone prawo do dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego, prawo do świadczenia pielęgnacyjnego lub prawo do zasiłku dla opiekuna, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów;
5. na osobę wymagającą opieki inna osoba jest uprawniona za granicą do świadczenia na pokrycie wydatków związanych z opieką, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

Wypłacono kwotę 177.346,30 zł

7. Zasiłek dla opiekuna

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, zasiłek dla opiekuna przysługuje osobie, jeżeli decyzja o przyznaniu jej prawa do świadczenia pielęgnacyjnego

wygasła z mocy prawa na podstawie art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1548 oraz z 2013 r. poz. 1557) z dniem 1 lipca 2013 r.

Natomiast art. 2 ust. 2 ustawy stanowi, że zasiłek dla opiekuna przysługuje:

1. za okresy od dnia 1 lipca 2013 r. do dnia poprzedzającego dzień wejścia w życie ustawy, w których osoba spełniała warunki do otrzymania świadczenia pielęgnacyjnego określone w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 139, poz. 992, z późn. zm.) w brzmieniu obowiązującym w dniu 31 grudnia 2012 r.;
2. od dnia wejścia w życie ustawy, jeżeli osoba spełnia warunki do otrzymania świadczenia pielęgnacyjnego określone w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych w brzmieniu obowiązującym w dniu 31 grudnia 2012 r.

Zasiłek dla opiekuna nie przysługuje za okresy, w których:

1. osobie ubiegającej się o zasiłek dla opiekuna zostało ustalone prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego lub świadczenia pielęgnacyjnego lub
2. na osobę wymagającą opieki innej osobie zostało ustalone prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego lub świadczenia pielęgnacyjnego.

W przypadku, gdy o zasiłek dla opiekuna ubiegają się rolnicy, małżonkowie rolników lub domownicy, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2013 r. poz. 1403, 1623 i 1650) świadczenie to przysługuje odpowiednio:

1. rolnikom w przypadku zaprzestania prowadzenia przez nich gospodarstwa rolnego;
2. małżonkom rolników lub domownikom w przypadku zaprzestania prowadzenia przez nich gospodarstwa rolnego albo wykonywania przez nich pracy w gospodarstwie rolnym.

Zasiłek dla opiekuna przysługuje w wysokości 520,00 zł miesięcznie. Wyłacono kwotę 109.490,90 zł.

8. Świadczenie z funduszu alimentacyjnego

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują:

1. obywatelom polskim;
2. cudzoziemcom:
  - jeżeli wynika to z wiążących Rzeczpospolitą Polską umów dwustronnych o zabezpieczeniu społecznym,
  - przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej oraz zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w związku z okolicznością, o której mowa w art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. poz. 1650 oraz z 2014 r. poz. 463 i 1004),
  - przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z uzyskaniem statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej.

jeżeli osoby te zamieszkują na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres, w którym otrzymują świadczenia z funduszu alimentacyjnego, chyba że dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500,00 zł miesięcznie.

Świadczenia te przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 725,00zł.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do ukończenia przez nią 18 roku życia albo w przypadku gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego nie przysługują, jeżeli osoba uprawniona:

- została umieszczona w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie lub w pieczy zastępczej;
- zawarła związek małżeński.

Wyłacono kwotę 3.404.776 zł

9. Świadczenie wychowawcze

Świadczenie wychowawcze przysługuje:

- matce,
- ojcu,
- opiekunowi faktycznemu dziecka albo
- opiekunowi prawnemu dziecka.
- obywatelom polskim,
- cudzoziemcom:
  - do których stosuje się przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego,
  - jeżeli wynika to z wiążących Rzeczpospolitą Polską dwustronnych umów międzynarodowych o zabezpieczeniu społecznym,
  - przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w związku z okolicznościami, o których mowa w art. 127 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach czyli zezwolenia na pobyt czasowy w celu wykonywania pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji udzielonego, gdy celem pobytu cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest wykonywanie pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji oraz spełnione są łącznie następujące warunki: cudzoziemiec:
    - zawarł, na okres przynajmniej 1 roku, umowę o pracę, umowę o pracę nakładczą, umowę cywilnoprawną, na podstawie której wykonuje pracę, świadczy usługi lub pozostaje w stosunku służbowym,
    - spełnia wymagania kwalifikacyjne i inne warunki w przypadku zamiaru wykonywania pracy w zawodzie regulowanym w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 18 marca 2008 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej,
    - posiada wyższe kwalifikacje zawodowe,
    - posiada ubezpieczenie zdrowotne w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych lub potwierdzenie pokrycia przez ubezpieczyciela kosztów leczenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
    - posiada zgodę właściwego organu na zajmowanie określonego stanowiska, wykonywanie zawodu lub prowadzenie innej działalności, gdy obowiązek jej uzyskania przed zawarciem umowy wynika z odrębnych przepisów;
    - podmiot powierzający cudzoziemcowi wykonywanie tej pracy nie ma możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych na lokalnym rynku pracy, jeżeli zamieszkują z członkami rodzin na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
  - posiadającym kartę pobytu z adnotacją „dostęp do rynku pracy”, jeżeli zamieszkują z członkami rodzin na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, z wyłączeniem obywateli państw trzecich, którzy uzyskali zezwolenie na pracę na terytorium państwa członkowskiego na okres nieprzekraczający sześciu miesięcy, obywatele państw trzecich przyjętych w celu podjęcia studiów oraz obywatele państw trzecich, którzy mają prawo do wykonywania pracy na podstawie wizy.

Prawo do świadczenia wychowawczego przysługuje cudzoziemcom jeżeli zamieszkują na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres, w jakim mają otrzymywać świadczenie wychowawcze, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej

Świadczenie wychowawcze przysługuje na pierwsze lub jedyne dziecko ww. osobom, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 800,00 zł. natomiast jeżeli członkiem rodziny jest dziecko niepełnosprawne, świadczenie wychowawcze przysługuje na pierwsze dziecko, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 1 200,00 zł. Świadczenie wychowawcze przysługuje w wysokości 500,00 zł miesięcznie na dziecko.

Świadczenie wychowawcze nie przysługuje, jeżeli:

- dziecko pozostaje w związku małżeńskim;
- dziecko zostało umieszczone w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie albo w pieczy zastępczej;
- pełnoletnie dziecko ma ustalone prawo do świadczenia wychowawczego na własne dziecko;
- członkowi rodziny przysługuje za granicą na dziecko świadczenie o podobnym charakterze do świadczenia wychowawczego, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

na pierwsze lub jedyne dziecko, w przypadku przekroczenia kryterium dochodowego (odpowiednio 800,00zł lub 1.200,00zł).

Świadczenie wychowawcze na dane dziecko nie przysługuje, jeżeli osobie samotnie wychowującej dziecko nie zostało ustalone, na rzecz tego dziecka od jego rodzica, świadczenie alimentacyjne na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, chyba że:

- 1) drugie z rodziców dziecka nie żyje;
- 2) ojciec dziecka jest nieznany;
- 3) powództwo o ustalenie świadczenia alimentacyjnego od drugiego z rodziców zostało oddalone;
- 4) sąd zobowiązał jedno z rodziców do ponoszenia całkowitych kosztów utrzymania dziecka i nie zobowiązał drugiego z rodziców do świadczenia alimentacyjnego na rzecz tego dziecka;
- 5) dziecko, zgodnie z orzeczeniem sądu, jest pod opieką naprzemienną obojga rodziców sprawowaną w porównywalnych i powtarzających się okresach.

Wypłacono kwotę 37.244.732,45,00zł.

XI. Pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów – stypendia i zasiłki szkolne

Pomoc materialna dla uczniów ma charakter socjalny albo motywacyjny. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizował świadczenia wyłącznie o charakterze socjalnym, którymi są zasiłki szkolne i stypendia szkolne.

Zasadniczym celem pomocy materialnej o charakterze socjalnym jest zmniejszenie różnic w dostępie do edukacji i umożliwienie pokonywania barier dostępu do edukacji wynikających z trudnej sytuacji materialnej uczniów. Środki na wypłatę tych świadczeń pochodzą z budżetu państwa i budżetu jednostki samorządu terytorialnego.

Pomoc materialna przysługuje uczniom szkół publicznych i niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych do czasu ukończenia kształcenia, nie dłużej jednak niż do 24 roku życia.

Przesłankami uprawniającymi do przyznania stypendium szkolnego są:

-spełnienie ustawowego kryterium dochodu na osobę w rodzinie ucznia wynikającego z ustawy o pomocy społecznej – obecnie jest to kwota 514,00zł.

- ponadto niskie dochody w rodzinie ucznia powinny być związane z zaistnieniem okoliczności, takich jak: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe.

W roku 2017 wydatkowano na zasiłki szkolne i stypendia szkolne kwotę 498 473,00 zł (środki własne – 96.272,00 zł, środki z dotacji – 402.201,00 zł), z tego:

1. na wypłatę zasiłków szkolnych 11 uczniom kwotę 6.820,00 zł (w tym: środki własne – 5.208,00 zł, środki z dotacji – 1.612,00 zł),
2. na wypłatę stypendiów szkolnych 815 uczniom kwotę 491.653,00 zł (w tym: środki własne – 91.064,00 zł, środki z dotacji – 400.589,00 zł).

XII. Karta Polaka

Cudzoziemcom, którym zgodnie z ustawą z 7 września 2007 r. o Karcie Polaka, Wojewoda Lubelski decyzją przyznał Kartę Polaka potwierdzającą przynależność do Narodu Polskiego, przysługują określone ustawą uprawnienia, m. in. świadczenia pieniężne na częściowe pokrycie kosztów zagospodarowania i bieżącego utrzymania w Rzeczypospolitej Polskiej.

Wypłaty świadczeń pieniężnych dokonuje starosta wskazany przez wojewodę w decyzji przyznającej świadczenie, jako właściwy ze względu na miejsce pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej cudzoziemca, któremu przyznano Kartę Polaka.

Prezydent Miasta Biała Podlaska Zarządzeniem Nr 75/17 z 31 marca 2017 r. w sprawie udzielenia upoważnienia do obsługi świadczeń pieniężnych upoważnił dyrektora MOPS do obsługi świadczeń pieniężnych określonych w ustawie.

W roku 2017 r. wypłacono świadczenia pieniężne na częściowe pokrycie kosztów zagospodarowania i bieżącego utrzymania w Rzeczypospolitej Polskiej 103 osobom, które posiadają Kartę Polaka w łącznej wysokości 537.300,00 zł.

Wypłata ww. świadczeń finansowana jest z rezerwy celowej budżetu państwa.

XIII.Kontrole

1. Kontrole zewnętrzne

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w roku 2017 poddany został czynnościom kontrolnym przez dwie zewnętrzne jednostki nadzorujące.

1. Zespół kontrolny Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego w Lublinie Wydziału Polityki Społecznej przeprowadził kontrolę realizacji zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej oraz zgodności zatrudnienia pracowników z wymogami kwalifikacyjnymi.
2. Najwyższa Izba Kontroli zakresem kontroli objęła działania Ośrodka skupione na zagadnieniu rozwiązywania problemów społeczno – ekonomicznych mieszkańców miast istotnie dotkniętych skutkami zmian gospodarczych.
3. W ramach kontroli przeprowadzanej w Urzędzie Miasta Białą Podlaska przez zespół kontrolny Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego Wydziału Polityki Społecznej – kontroli poddano m- in realizację zadań prowadzonych przez Dział Świadczeń Rodzinnych i Socjalnych MOPS w zakresie sposobu i trybu postępowania w sprawie zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami.

2.Kontrole wewnętrzne

Kontrola zarządcza w MOPS jest prowadzona przez dyrektora, jak również przez głównego księgowego oraz kierowników i koordynatorów komórek organizacyjnych Ośrodka.

Zgodnie z corocznym planem kontroli dla poszczególnych komórek organizacyjnych MOPS kontrola wewnętrzna ma charakter bieżący. Polega na ciągłym nadzorowaniu podległych pracowników przez ich bezpośrednich przełożonych w zakresie badania prawidłowości sporządzanych dokumentów odzwierciedlających czynności w toku bądź już dokonane.

W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w wykonywaniu czynności służbowych, sporządzane są notatki służbowe dyscyplinujące pracowników, bądź mogą być stosowane instrumenty dyscyplinujące przewidziane zapisami kodeksu pracy.

3.Kontrole przeprowadzone przez MOPS

W 2017 roku pracownicy MOPS na mocy udzielanych im przez Dyrektora Ośrodka upoważnień dokonali czynności kontrolnych w jednostkach przez Ośrodek nadzorowanych.

Zgodnie z rozporządzeniem ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004 r. w sprawie warsztatów terapii zajęciowej – przeprowadzono kontrole w ramach sprawowanego nadzoru nad wydatkowaniem środków przekazanych na prowadzenie:

1. Warsztatu Terapii Zajęciowej funkcjonującego przy Spółdzielni Inwalidów „ELREMET” ul. Prosta 35 w Białej Podlaskiej – w dniach 4 grudnia – 8 grudnia 2017 r.;
2. Warsztatu Terapii Zajęciowej funkcjonującego przy „Caritas” Diecezji Siedleckiej ul. Warszawska 15 w Białej Podlaskiej – w dniach 11 grudnia – 15 grudnia 2017 r.;

W oparciu o zapisy ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie – w dniach 20 listopada – 24 listopada 2017 r. przeprowadzono kontrolę w zakresie realizacji zapisów umowy zawartej z Zarządem Okręgowym Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej ul. Warszawska 14 w Białej Podlaskiej na realizację zadania publicznego z zakresu pomocy społecznej – świadczenia usług opiekuńczych.

XIV.Potrzeby w zakresie pomocy społecznej oraz wspierania rodziny i pieczy zastępczej

Rok 2018 i lata następne będą dla Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej kontynuacją realizowanych zadań i prowadzonych działań oraz podejmowaniem nowych inicjatyw w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, które są niezbędne by instytucja pomocy społecznej była skuteczna, efektywna i nowoczesna.

Sprawozdanie z działalności MOPS w prezentowanym kształcie odzwierciedla stan istniejący oraz poszczególne działania wynikające z przepisów ustawowych. Rzeczywiste potrzeby i efekty będą podlegały określonym ewaluacjom i weryfikacjom. Znaczący wpływ na to mieć będą także problemy i działania podejmowane w zakresie polityki rynku pracy, ochrony zdrowia, polityki mieszkaniowej i oświatowej, a także sytuacja demograficzna w mieście.

Na stopień rozwiązywania istniejących potrzeb i problemów społecznych mają istotny wpływ zamierzenia i działania realizowane przez inne podmioty polityki społecznej, usytuowane zarówno na szczeblu lokalnym jak i ponadlokalnym.

Wielkość zasobów pomocy społecznej w mieście Biała Podlaska oraz stopień realizacji zadań, biorąc pod uwagę ekonomię sił i środków należy aktualnie uznać za dobry.

Na podstawie przedstawionych danych i wskaźników ustalono następujące potrzeby mające istotny wpływ na rozwój funkcjonującego systemu pomocy społecznej oraz wspierania rodziny i pieczy zastępczej, a wymagające zabezpieczenia w najbliższych latach:

- zabezpieczenie potrzeb w zakresie pomocy społecznej, szczególnie w odniesieniu do osób w podeszłym wieku, chorych i niepełnosprawnych oraz rodzin poprzez zwiększenie usług opiekuńczych dla osób starszych i niepełnosprawnych w miejscu ich zamieszkania,
- budowanie systemu wsparcia dla osób starszych poprzez propagowanie idei rodzinnych domów pomocy i dziennych domów pomocy oraz wolontariatu,
- w związku z tym, iż co roku wzrasta liczba osób starszych, wymagających całodobowej opieki, rosną również koszty ponoszone z budżetu miasta związane z pobytem mieszkańców Białej Podlaskiej w domach pomocy społecznej na terenie powiatu i kraju, koszty te będą stale rosły, należy więc rozważyć potrzebę utworzenia w mieście domu pomocy społecznej,
- podjęcie działań zmierzających do utworzenia mieszkań chronionych dla osób niepełnosprawnych i starszych w celu pozostawienia ich w miejscu zamieszkania, co stanowiłoby alternatywę do umieszczenia ich w placówkach całodobowej opieki, a przy tym byłoby formą znacznie tańszą niż kierowanie do domu pomocy społecznej,
- zintensyfikowanie działań na rzecz rodziny poprzez prowadzenie projektów socjalnych,
- zasoby kadrowe w Dziale Opieki nad Rodziną i Dzieckiem są niewystarczające by realizować zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej m. in. w zakresie poradnictwa, terapii rodzin, dzieci w nich umieszczonych, zapewnienia rodzinom zastępczym zawodowym i niezawodowym poradnictwa mającego na celu zachowanie, wzmocnienie kompetencji i należy dodatkowo zatrudnić psychologa-psychoterapeutę oraz pedagoga.
- należy zwiększyć liczbę asystentów rodziny do efektywnej pracy z rodziną biologiczną dzieci przebywających w pieczy zastępczej celem powrotu do domu rodzinnego oraz do realizacji zadań wynikających z ustawy „za życiem”,
- wysokie koszty utrzymania dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych wskazują na potrzebę rozwijania rodzinnych form pieczy zastępczej oraz na konieczność tworzenia nowych rodzin zastępczych, a także utworzenia na terenie miasta rodzinnego domu dziecka oraz promowanie rodzicielstwa zastępczego w celu pozyskiwania osób gotowych do przyjęcia dziecka,
- istotne jest rozwijanie poradnictwa specjalistycznego, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego i doradztwa niezbędnego do przezwycięzania trudności, radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych - organizowanie grup wsparcia. W celu realizacji tych zadań należy rozważyć utworzenie ośrodka interwencji kryzysowej oraz centrum wspierania rodziny.